

309426

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5. } చిన్న పట్టణము 1918 సం॥ జూలై నెల 11 వ తేది గురువారము } పేజీ 86
సంపుటము. ౫ } కాళియుక్తి నామ సంవత్సర ఆషాఢ మాస శుద్ధ తృతీయ 3. } సంచిక ౮౬

ఆంధ్ర విద్యాభివృద్ధి సంఘము

1918 సంవత్సరమునందు ఇంటర్మీడియేటు బి. ఏ. పరీక్షలందు నెగ్గి ఇంజనీరింగు పరీక్షకుగాని వైద్యపరీక్షకుగాని చదువదలచిన విద్యార్థులకు ఆంధ్రవిద్యానిధినుండి ఒకటిరెండు విద్యార్థి వేతనంబుల నొసంగుట కేర్పాటు చేయబడును. కాన విద్యార్థి వేతనంబులను బడయ గోరువారు వారి గుణగణంబులతో నీ క్రింది వారికి వెంటనే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలయును.

ఆంధ్రవిద్యానిధి
కార్యదర్శులు
7, తింబుకెట్టివీధి, మద్రాసు

కారణంబు: ఇది శ్రీభక్త్యబోధిని యను నాటకము సంఘముచేత సంస్కృతమునకు మార్చి మించు కావబడినది. అందుకు జరిగిన అవకాశమును ౧౯౦౪-౦౫ పోస్ట్ జేటు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, 7 తింబుకెట్టివీధి, మద్రాసు

1 ఆంధ్ర సంరక్షణ: ఒక సంవత్సరము (అనేక నూతన విషయములను తెలుగుగ్రంథములకు నివ్యాసములు.) 0-1-0

2 వర్ణావళి: (వర్ణావళి తత్వమును గరతలా మలకముగా జోధించును. జాతివ్యవహారమును. మతాభిమానములను.) (1218) 0-8-0

3 జన్మాంతరము: (భూగోళ తరంగములను సాధించును. మరణభీతిని జోధించును.) 0-8-0

4 పాపములను జేటు: ఇట్లు వ్రాయుడు: కాకినాడ } గోవిందరాజు హరిశ్చంద్రరావు. గోదావరి జిల్లా }

సర్వవృద్ధి విషనంజీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు) 888
మృత్యుమృత్యు వచ్చువారు సంతోషముతో పోవుటకు. గుణములేకని రుజువు చేయువారలకు రూ 100 ఇవ్వం.

ఇది ప్రతి కుటుంబమునందును చాలసిన యాభ్యుదయము. ఆంధ్ర. మూలము, దేశీయమైన దుర్బలత పోగొట్టిన వారిని బలపరుస్తుంది. ఎన్ని దినములు చాలినను మందు గుణమును మార్చుట చేయవలెను. మార్కు, పాము, జిట్టి మొదలగు విషజంతువుల కాటులకు మరయు గించును. కలపాకట్ 1-8-0. పోస్ట్ జేటు 0-8-0. 1 డబ్బా పాకట్టు కల రూ 5-0-0. పోస్ట్ జేటు.

పేసారి 2 ప్యాకెట్లు రెప్పించుకొనువారికి పోస్ట్ జేటు. 4 రు. 100 కి 25 రూపాయలు కమిషన్ నియ్యబడును. చిరునామా: ధనలక్ష్మి కంపెనీ, 1-6 కంకటేశ్వరీ వీధి, పొకానపేట పోస్టు, మద్రాసు.

అన్ని మన్యజ్వరములకును యిసనాఫలిమందు రామబాణమువలె అమోఘముగ పనిచేయును.

Esanofele (Anti Malarial)

ఇసనాఫలిమందును సేవించి, మన్యజ్వరము చేపీడింపబడకుండగ మీ శరీరములను కాపాడుకొనుడు.

ఈ మందు బహు నమ్మకమైనది. మన్యజ్వరమునకు దివ్యవధము: ప్రపంచమందంతటను మన్యపు జిల్లాలయందు డెక్కమంకి జడప్రదముగ ఉపయోగించినది. గొప్ప వైద్యులందరూ ఈ మందును గూర్చి నుంచి అభిప్రాయముల నిచ్చి యున్నారు. ఎంత విషమజ్వరమైనను, జీర్ణించి గుల్మవ్యాధిచే పీడింపబడు వారలకు ఈ మందు అమోఘముగ పనిచేయును. మరల జ్వర మెన్నటికిని రాదు. ఒకమారు పుచ్చుకొన్నచో జ్వరము నీళ్ళేమడుగును. ఏమియు అపాయము లేదు. పరీక్షింపుట ప్రావీణ్యము ఇసనాఫలిని వాడవలయును. ప్రతి రసవాదిదగ్గర దొరకును. (984)

సోల్ యేజంట్లు (ఇండియా, బర్మా, సింహళములకు) బి.జి.గోరియోకంపెనీ, బొంబాయి.

చిన్న రాజధానియందు సోల్ ఏజంట్లు: డబ్బు. ఈ. స్క్రిట్ అందుకో, మదరాసు. ఇగోమందులను జూచి మోసపోకుడు.

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO.
Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hypo-anaemic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c, charged extra) sent all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients.
Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man.
Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested of
[669]
Erectruss (A. P. DEPTT) Sole Agency for the East, Batala (Punjab) India.

ఆంధ్ర పత్రిక

1.7.18 మొదలు చందావివరము.

చందా సం॥ కు	రు.	ప.	అ.
6 మాసములకు	9-0-0	9-12-0	
3 " "	4-8-0	5-8-0	
1 " "	1-8-0		

వి. పి. ఖమ్మలను జేరే తరుకు భరించవలయును.

లోకలు చందాదారులకు మాత్రము

చందా సం॥ కు	రు.	ప.	అ.
6 మాసములకు	7-12-0		
8 మాసములకు	4-0-0		
1 మాసమునకు	1-6-0		

విడిపత్రిక. 0-1-0

చందా సం॥ కు 3-0-0 4-0-0

మేనేజరు : ఆంధ్ర పత్రిక.

అమృతాంజనము

చక్కని డబ్బితో సహా నీసా 1-8 వెల 0-8-0

తలనొప్పిల మూర్ఛలను, పిచ్చివృత్తులను, వ్యాధులను, వాతమును, రోగిని బాగుచేయును. నువాసనగలిగి యుండును. ప్రతియింట సొంతదగినది.

చనమూలికలచే హింసించే దుండు, తయారుచేయబడు మంచిమందు, విదేశములలో కూడ దీనిని వాడుచున్నారు అమృతాంజనము బాగు, మదరాసు

రాజకీయ సంస్కరణములు

పత్రికాభిప్రాయములు.

“బొంబాయి క్రాంతి” పత్రిక.

గత ఆగష్టు నెల, 20 తేదీ కామస్య పథలో ఇండియా మంత్రిగారి ప్రకటనమును హిందూజాతీయ ప్రయత్న మొనర్చుచు, తత్ఫలితములను మన కాన్యానందము మీదను, దాని వ్యాఖ్యానము చేయుటకు యుద్ధాభిమానులను మిదను బ్రతిపూ పాలనా తంత్రమును ఆప్రకటనోపయోగమును ఆధారపడియుండునని మేము తెలిసి గుంటిమి. ఈ ప్రకటనవాక్యములందలి భావములపట్టి బ్రతిపూ కామ కర్తవ్యములను భారతీయు లభిప్రాయపడిరి. స్వయం నిర్ణయము ప్రానుపారముగ తమ ఆశయములు చేపాటుచు విశ్వసించియుండిరి. కావున, ఆ ప్రకటనమున “స్వపరిపాలనా ప్రతిష్ఠాపనములు కాలక్రమమున కభివృద్ధి నొందుతవి” మున్నగు మామూలు మాటల నిందుములనునే మేము తగిన లక్ష్యము చేయలేదు. కావుననే, యీ స్వపరిపాలనా లక్ష్య వాస్తవాలతరముల సంబంధము చేయుటకు సమయము కల్పించు అభిప్రాయముతోడనే మాంటాగ్యూ సంక్షేప నిరీక్షా మునకు వచ్చిన దనియు, కాంగ్రెసు లీగు వారు వాంఛించు విధానమునందు ప్రధాన సూత్రములకు భారతీ గాని సంస్కరణము లిందుములమున మనకు లభించునని యు మనము తలచి యుంటిమి.

మాంటాగ్యూ గారిచ్చటవచ్చి, వెదలిరి..... ప్రజా ప్రభుత్వవిధానము కల్పించు వారి కిందలి ఫలిత మాతాభంగ కారకముగ నున్నది. శ్రీనివాసకృష్ణగారు నడిపినటుల కార్య నిర్వాహక ప్రభుత్వము వ్రేసినను, ఆర్థిక విషయముల వ్రేసినను అధికారము ప్రజాప్రతినిధులకుండ వలెననియు, యీరెండు సూత్రములను లేనివిధానమున గీయలేదు కాబట్టిదనియు మా అభిప్రాయము. ఈ సూత్రవిహీనమైన సంస్కరణములు స్వయంనిర్ణయ సూత్ర విరుద్ధముగ ఉండును గాన నివి ప్రజామోక్షమునకు పడయజాలవు. ఇందుచే కాంగ్రెసు లీగు సంస్కరణ విధానములనేగాని మనము అంగీకరింపరాదని మేము నుడువుటలేదు. భాగ్యతాయంత ప్రభుత్వ స్థాపనమున కత్యవసరములని ప్రజలచే నేకగ్రీవముగ నంగీకరింపబడిన కొన్ని ప్రధాన సూత్రములు కాంగ్రెసు-లీగు విధానమునందుండగలవు. మరియు హిందూజాతీయమందలి వివిధపక్షముల వారిని సంకల్పప్రపరచుటయే అవిధానోద్దేశ్యము. వానికి హిందూగూర్వా-మెయ్యుపర్వగార్ల కాంగ్రెసు-లీగువిధానమును అంధించుటయేగాక, అందలి ప్రధానసూత్రముల వైతము నిరసించి, అధికారము ప్రజావాస్తవము గుటకు దోడ్పడి జాలని మరియొక విధానమును మనకొసంగ గడంగిరి. ఈ దేశవాసులు స్వపరిపాలనమున కనర్హులను చురభిప్రాయముతో పీరువర్తించి, స్వయంనిర్ణయ సూత్రము నిట ననుకర్తవ్యమే యుండుటకై, కృత్రమును, కార్యానుకూల్యము వైయొన్నుడును కనిపించు యుగ నెట్టి యొక సంస్కరణ విధానమును మనకొసంగిరి. ప్రభుత్వ సంక్రమిత విషయ నిర్ణయమున ఇండియా ప్రభుత్వములో ప్రజాధికారము గానరాదు. ఇప్పటివరకే మనము నిరుపయోగమైన విమర్శలను, చర్చలనుచేయుట తప్పు చేరు అధికారము మనకు లభింపలేదు. కాననసభ మొత్తము మీద సంపూర్ణముగ యొన్నిక కర్తవ్యము గలిగియుండును. కాని యిందు ప్రజాభిప్రాయమును ప్రోసి బుచ్చగల ప్రతిపూలంకములు కూడ గలవు. ఈ కాననసభ తీర్మానములను తీరస్కరించుట కధికారము గల స్టేటు కవున్దిండుటచే తత్ప్రభాధికారము మృగ్యమగుచున్నది. వీని రెంటివైనను, రాజప్రతినిధికి తీరస్కరించుట కధికారము గలదు. ఇందుచే యీ సంస్కరణ కర్తలకు ఇండియా ప్రభుత్వాధికారము ప్రధానవిషయములలో తగినరాదని దృఢపరచుచున్నట్లు తెల్లమగుచున్నది. ఇట్టి స్థితికిని, నిరంకుశాధికారమునకు బేదమేమి?

ఇండియా ప్రభుత్వమునందు వీనిని తగ్గించుటకు బదులు, కృత్రిగావించ దొడ్డునుట్టి విధానము భారతీయమోక్షమున కెట్లు ప్రాత్రమగునని మాంటాగ్యూ, మెయ్యుపర్వగార్ల తలచిరి? కొంత రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్య మొసంగబడలేదన, హిందూజాతీయులు సంస్కరణవిధానము నందలి యిదిలో పముల పరిగణించక, ఇండియా ప్రభుత్వము నందలి కాననసభ యందు అర్హుల మార్పులతో సత్కృతి చెందు

నంతటి వ్యామోహితులై యుండు రని వారు తలచిరి కాబోయి! కాంగ్రెసు లీగు విధానము కార్యానుకూల విరహితమని మాంటాగ్యూ, మెయ్యుపర్వగార్ల వాదములన్నియు వారు సంసిద్ధపరచిన విధానమునకు కూడ మిగుల చక్కగా అనుకర్తవ్యము. వీరి విధానములను పరిపాలనము ప్రతిపూటయు, ఆ న్యోగ్యవై మ మృత్యు లు వృద్ధి కెండుటయు తిట్టించును. ప్రధాన విషయ నిర్ణయము ప్రభుత్వమువారి చేతులయందే యుండును. ప్రజలు నిర్ణయించు విషయములు, కాననసభనుండి నియోజితమైన మంత్రి కలనకు, మరయొక నియోజితసంఘముచేతను నిర్ణయింపబడును. ఈ పరిపాలన మెట్లుండునో యెవరు చెప్పగలరు? ప్రజా నిర్ణయములకు సంక్రమిత విషయములలో కూడ గవర్నరు లేన ఆనాంగికారమును వెలిపి తీరస్కరింప వచ్చును. .... కాని యీ వర్తమానన్నియు ఉద్యోగీయుల చేతి కిందనున్న హిందూజాతీయుల కంటే గవర్నరుల పాలనమున నెట్లు వర్తమనో నేరే చెప్పవలయునా? ..... అధికార మెట్లును ప్రజల హస్తగతము కాలేదు. ఇంటే గాక నిరంకుశాధికారాధికార మపాయకముగ విజృంభించు సాధనము నీ విధానమున గలవు. కావున నిట్టి విధానమునకు మే మెట్టి సహాయమును చేయజాలము. ఇందలి లోపముల తొలగించిన యెడల సంపూర్ణముగ యొన్నిక కర్తవ్యము గల కాననసభలు నిర్మితములయి వానికి వాస్తవమగు బాధ్యతయు అధికారమును వచ్చుట కీవిధానము తోడ్పడగలదు. ఇదియే యందలి సూక్తిము. కాని నిరంకుశాధికారము అధికారము వెంటమాప్రమును యిది దగ్గింపజాలదు. ప్రజల కిట్టి నిరంకుశమును దగ్గించుట కెట్టి అధికారమును యిది యొసంగజాలదు. మన ఓడ్యమార్గ మెయివీలు ప్రాట్లు మామూలు ప్రకారముగ రాబోవు యేబది వత్సరములకు తమ యిచ్చకచ్చిట్లు నాట్య మాడరచ్చును. కంగదే నిర్బంధములు ప్రజాభిప్రాయము గుణ్యముగ తొలగింపబడవు. నాక్యాతంత్ర్యము, పరికాస్యాతంత్ర్యము, మున్నగు స్వల్ప స్వత్వములకు మామూలు నిరోధము అచంచలముగ నే యుండును. కాని స్వత్వవిహీనులగు ప్రజలకు, గవర్నరు, మంత్రుల అమరుల చొప్పున నిర్ణయ పరిశుద్ధకాఖుల వై అధికార ముండును. ఈ దేశజాతి కోరిక నీ విధానము కాదు. ఇది వారిని సంకల్పప్రపరచజాలదు.

“నూన్ ఇండియా” పత్రిక.

ఈ సంస్కరణవిధానమును తలచిన తోడనే వ్యక్తి, జాతీయస్వాతంత్ర్యము లిందు అలక్ష్యములు చేయబడినవని ను బోధకమగుచున్నది. స్వాతంత్ర్యసౌఖ్యము ననుభవించుటకే భారతీయులు రాజీయోద్యోగమును గాంచుచున్నారని మాంటాగ్యూ, మెయ్యుపర్వగార్లకు నుద్ఘోషింపబడుచున్నది... తాము శృంగారాలభ్యులై యున్నారనియు, తాము స్వాతంత్ర్యవిరహితులయినయు, ప్రభుత్వ విధానము నిరంకుశమనియు భారతీయులు గ్రహించిరను విషయము నెల్లరును మనమున నిడుకొనవలెను. ప్రభుత్వ విధానమున నెట్టి మార్పుల గావించినను, అవి స్వాతంత్ర్య సూత్రానుగుణ్యముగ నుండవలెను. ప్రజలకు తమ దేశాదాయమును వ్యయపరచు అధికారము లేకయే పన్నులను భరింపవలసి వచ్చుచున్నది. దుర్జయ స్వభావమగు యిట్టి ప్రభుత్వమును చిరస్థాయిగ నెనర్చవలె నను యెడదేము మాంటాగ్యూ, మెయ్యుపర్వగార్లకు కలదని మేముధికారుల కెంతపరుపవలసియున్నది. నిరంకుశాధికారులను తలచినయెడల రాష్ట్రీయ విషయములలో రాష్ట్రీయదాయములలో స్వల్పభాగము ప్రజాసంఘము జతయొగింపవచ్చునని యావిధానము నుడువుచున్నది. ఈ నియమము స్వాతంత్ర్య వ్యాప్తికి తోడ్పడజాలదు. “ప్రాతినిధ్యవిరహితముగ పన్ను విధించుటకు బువిపోటు అనుపించుకొనును” ఇట్టి విధానమే యింకను కొనసాగుచున్నది. పన్నులను నమూనా చేయుటకును, భవనము వ్యయము చేయుటకును స్వాతంత్ర్య సూత్రము ననుకర్తవ్యమే చేసినయెడల పన్నులను భరించు ప్రజా ప్రతినిధులకు అధికారము లభింపగలదు.

రెండువిధములైన పరిపాలనా విధానములు గలవు (1) స్వపరిపాలనము. (2) బ్రష్టిలములమున జరుగు పరిపాలనము. మనదేశము ప్రభుత్వ విధానమును వాంఛించు చున్నది; నీవేదిక మీ రెండవరీతి విధానము మొనగచుచున్నది. ఈ రెండవవిధానము జర్మను నిరంకుశముతో జేర్పవచ్చును. ఆఫ్రికను

వలస ప్రదేశమునకు జర్మనులు బ్రష్టిలకారా? ఇచ్చటి పరిపాలనా సూత్రములను, అచ్చట జర్మనుల చే నవలంబింపబడు పాలనా విధానమునకును భేదములేదు. మూలతత్వములో విభేదములేదు. కాని, తిత్తుతాచరణమున మాత్రము వ్యత్యాసము కలదు. బ్రష్టిల చేనడుపబడు పరిపాలనము నుపరిపాలనముగావచ్చునగాని స్వపరిపాలనముగాజాలదు. మాంటాగ్యూ మెయ్యుపర్వగార్లను బ్రతిపూ బ్రష్టిల సత్వరిపాలనము చేయిందొడుచుచున్నది. కాని ప్రజలు నారంభించుపరిపాలన మిదికాదు. ఇందులో కూడను పరిపాలనమున కడము లేదనియే చెప్పవలసియున్నది. వాణిజ్యవ్యాపారము యధాప్రకారము గనే సాగుచుండును. హిందూజాతీయులు నాతీయతత్వ విహీనము చేయుటకు మిషనరీ మోసకరక్షేత్రులగుచుండవలెను; హిందూజాతీయ సేయివిధముల నిరంకుశము ప్రబలయందవలెను. మన జాతీయోద్ధి గౌరవము నశించుచుండవలెను. ప్రజలను, ప్రజాప్రతినిధులను బలహీనులుగాన, జాతీయభావములు ప్రభుత్వ కార్యముల నాడేపించుట తోడనే తృప్తికెదవలయును. స్వాతంత్ర్యదృష్టితో తలచించిన యెడల నీవేదికము ప్రవృత్తు నూత్రమును సమర్థించుచున్నదని అంగీకరింపక తప్పదు. ప్రప్రథమమున “నుపరిపాలనము కంటే స్వపరిపాలన మే మేల”ను సూత్రమునుబట్టి యీ నివేదికమును తీరస్కరింపవలసియున్నది. ఈనుపరిపాలనము సాధారణముగ నిరంకుశమైనవస్తువు నేర చెప్పవలయునా?

* * * *

వివేక పత్రికాభిప్రాయములు

మెయ్యుపత్రిక (లండన్)

ఇది ఆత్మార్థముగ నివేదికగ్రంథము - మాంటెగు గారు హిందూజాతీయమన వెదలి చేసినకార్యమును సంపూర్ణముగ సమర్థించునది. మన కాలమునందు హిందూజాతీయగూర్చి యంతకంటెను ప్రముఖమగు నివేదనవ్రతము బ్రతిపూ ప్రజలకు సమర్థింపబడలేదు. రాజ్యాంగనిర్మాణ వైపునకును ప్రకటితమైనది. ఇందునూచింపబడినసంస్కరణములు ఎంతకంటెఅనుసరణయోగ్యములో కనుగొనుటకు సంస్కరణములను నూత్నదృష్టితో పరిశీలించవలెను. ఇది నిష్ఫలమగుటగాని ఫలప్రదమగుటగాని భారతీయులమీదనే ఆధారపడి యుండును. అందు భారతీయులు చేయుటకుకూడ కొంతపని నిర్దేశింప బడియున్నది. ఆపనిని భాగ్యజేయుటకు వారేబాధ్యులు. రిపోర్టునందు రాజకీయ ప్రముఖులచే చెప్పబడినదానివైననీ విశేషమగు బాధ్యత గలదు. ఆత్మార్థములై యొపిక లేకుండువారిని, తీవ్రస్వభులను తీసివేసిన, ప్రజలు ఈవిధానము నంగీకరింపగలరు. అప్పుడు భారతీయులయందు మనమును విశ్వాసము సమర్థి తమగును. భారతవర్షము నేమార్గమున నడుపవలె నని మనమువాదాన మొసంగితిమో ఆమార్గమున భరతవర్ష మీసంస్కరణముల మూలమున చాలదురము పురోగమము సల్యును.

డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక (లండన్)

ఈ రిపోర్టు ఫలిత మెట్లుండ బోయినను ఇది ప్రపంచమున అతిప్రముఖమగు రాజకీయ నివేదనముగ చారిత్రమున కార్యముగ నుండును. భారతవర్ష భావింపవచ్చునతి యంతయు ఈ సంస్కరణముల ఉపయోగానుపయోగములపై నాధారపడియుండును. ఈ రిపోర్టునందు బ్రతిపూ రాజకీయ పరిజ్ఞానము అతిముఖ్య సమస్యను కడుయోగ్యముగ పరిష్కరించినది. జ్ఞానలోపముగాని వైర్యలోపముగాని అంశుక న్నడదు.

మార్నింగు పోస్టు (లండన్.)

మార్నింగు పోస్టు పత్రిక రిపోర్టును, రిపోర్టు వ్రాసినవారిని అవిశ్వాసమునను అనాదరణమునను జూచుచు దీనివలన హిందూజాతీయము బ్రతిపూ ప్రభుత్వపు పునాదులే వివాళము చేయబడుచున్నవనియు, అందు ముఖ్యముగా రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమున విశ్వసనీయాధికారులకు బ్రతిపూ మేజిస్ట్రేటు కలెక్టరుపదవి దుక్కినతి పాలగుచున్నదనియు వ్రాసినది.

డెయిలీ క్రానికల్ (లండన్)

ఇది తొందరతో తీర్మానము చేయదగిన నివేదన వ్రతము గాదు. ఇది మహాకమునకు ప్రారంభమని భావించుకుండ భావిశీలులను పరికించు వార్యయను దీనిని నూత్న దృష్టితో యాభింపజాలరు. ఇది జాతీయవాదకా ప్రవాహములలో నొక ప్రవాహము వంటిది. ఈ ప్రవాహము ననుసరించి నడిచినవో చరిత్రా ప్రాముఖ్యములను మహాస్థితులు గలుగును. ఆప్రవాహమును తప్పినవో అట్టిది మరి యొక్కదును రాజ్యదాను. ప్రభుత్వము వారీనిషయమును త్వరలో పార్లమెంటు ఎదుట బెట్టి కార్యవిధానమును నిర్ణయించు కొందురు గాక.

మొదటి ప్రశ్నకు:— మొదటి ప్రశ్నకు:— మొదటి ప్రశ్నకు:— మొదటి ప్రశ్నకు:— మొదటి ప్రశ్నకు:—

గురువారము.

—:0:0:—

పాండేడి విద్యాశిక్షణ విధానముపై నాభారతీ
యన్నది. భారతీయులు వారి యాదర్శములకు
భావములకు పాళ్ళుత్స ఫండితుల భావములపై
నాభారతీయుండు సంలిప్తరకు వారికి తరణోపా
యములేదు. సకల సంస్థాపనలందును పాళ్చ
త్వుల భావములు పాళ్చత్వుల లాభములు పాళ్చ
త్వుల యాదర్శములు గోచరమగుచుండును.
భారతీయుల ప్రతిభ భారతీయుల లాభములు భార
తీయుల భావములు గోచరమగుచుండవు. సకల
సంస్థాపన లందును భారతీయులకు భారతీయుల
ప్రయోజన మగ్రభాగమున నుండినగాని వారి
యాత్మిక వికాస మా వారి యాత్మోద్ధరణము
దుర్బలమగును. జాతీయ శిక్షణమున కీ ద్వియె
ప్రయోజనము. వ ర్తమాన సంస్థాపనలం
దును శిక్షణ విధానమునందును సిక్రయో
జనము గలుగుటలేదు. ఆంగ్లాదేశ చరిత్రము బోధ
పడదు. ఆంగ్లాదేశ చరిత్రము బోధపడును. అగ్ర
కావ్యములు బోధపడవు. ఆంగ్లాకావ్యములు బోధ
పడును. తిక్కన పోతనలు సంస్కరింపబడరు. మీల్సు
బైరన్లు స్ఫూరించు చచ్చుచుందరు. ప్రతాప
రుద్రుడు పరిచితుడుగాడు. ఛార్లెసు పరిచితుడు.
శ్రీరామకృష్ణాదులు స్ఫూరించు రాదు. విదేశీడ్డా
రికులు సంస్కరింప బడుచుందరు. ఆంగ్లాభాష
బోధపడును. మాతృభాష బోధపడదు. ఈయన
వాఙ్మితినీ మార్చి భారతీయుల కాత్మ విశ్వాస
మును గలిగించుట జాతీయ శిక్షణమునకు ఫలము.

ప్రాక్రష్టపంచ ప్రబోధ ప్రారంభముతో భారతీయు లందును ప్రబోధ ముదయించినది. భారతీయుల ప్రబోధముతో క్రైత్యభిజ్ఞానమును జాతీయ విశ్వాసమును నుదయించినవి. పదేంద్రకుమార్వము జాతీయ శిక్షణమునందు ప్రజలకు విశ్వాసము గలిగినది. కలకత్తాయందును బందరునందును రాజమహేంద్రవరమునందును జాతీయ విద్యాలయములు స్థాపింపబడినవి. స్వదేశీయుల పోషణమువలన కొంతవర కభివృద్ధిని బొందినవి. కాని భారత జాతీయ విజ్ఞానభణమున కవసరమైన విద్యా శిక్షణమును వ్యాపింపజేయుట సులభ సాధ్యము గాదు. విశేషమైన ప్రతిపత్తిగల పరిపాలకులకు సామాన్య విద్యాశిక్షణమును సక్రమముగ జేయుట సాధ్యము గాలేదు. ద్రవ్యము శిక్షకులు విద్యా వ్యాపనమునకు ముఖ్య సాధనములు. దేశాభ్యుదయమునకు శిక్షణశాలలు నిలయములు. కళిలు శాస్త్రములు వ్యాపారము పరిశ్రమలు కీలము పాండిత్యము విద్యా శాలలందు నిర్మితమగుచున్నవి. విద్యాలయములందు గరుకుబడి విద్యా శిక్షణమే భావిజాత్యోగ్యత్యమునకు మూలబీజముగ నుండగలదు. అఖండ ప్రతిపత్తిగల ప్రభుత్వమునకు విద్యా శిక్షణమును దేశాభ్యుదయమున కనుకూలమగు నటులు నిర్వహించుట దుస్సరమైనపుడు సామాన్య ప్రతిపత్తిగల వ్యక్తులకు దుర్బలమైన జాతీయ శిక్షణమును ప్రజలయందు వ్యాపింప జేయుట కష్టములతో గూడియున్నది. ఆనిబెజంటమ్మ గారు సహజమగు దూరదృష్టితో జాతీయ శిక్షణ వ్యాపనమునకు బూనుకొన్నది. జాతీయ శిక్షణ సంఘము నొక దానిని స్థాపించినది. ఆ సంఘ ప్రాజాపత్యమున జాతీయ విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించుటకు ప్రయత్నములను జేయుచున్నది. జాతీయ విశ్వవిద్యాలయమునకు కవింద్రుడు భాగవత శ్రేష్ఠుడు దేశభక్తుడు నిర్ణేతగ నుండుట కంగీరించిరి. దేశమునందు లక్షలకొలది రూప్యములు వసూలు చేయబడుచున్నవి. సింధు హైదరాబాదునందు మదనపత్రియందు జాతీయ కళాశాలలు

సాపేక్షములై పని ప్రారంభించినవి. గతించిన ఆది
వారమునాడు అడ్వారునందు వ్యవసాయ కళా
శాల సాహిత్యకళాశాల స్థాపింపబడినవి. సోమ
మంగళవారములందు బాలక బాలికల పాఠశా
లలు స్థాపింపబడినవి. బుధవారమునాడు వాణిజ్య
కళాశాల స్థాపింపబడినది. జాతీయశిక్షణ వ్యాపన
మునకై చేయబడుచున్న ఈ ప్రయత్నములన్ని
యును భారతీయుల సహాశ్రయమునకు పాత్ర
ములు. వాణిజ్యకళాశాలకు ఆరంభోత్సవమును
శేయుచు ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు చేసిన
సమకదేశము గమనార్హముగ నున్నది. వాణిజ్య
విద్యా ప్రాముఖ్యత వచ్చిన దరఖాస్తులవలన విదిత
మగుచున్నది. వేయి దరఖాస్తులు వచ్చినవని సుబ్ర
హ్మణ్యయ్యగారు చెప్పియుండిరి. ఈ సందర్భ
మున శ్రీమతి బెజంటమ్మగారు చేసిన సంబోధము
విద్యాభిమానులు దేశాభిమానులు గమనింప
వలసి యున్నది. బెజంటుగారికి ఆమె పురాణిత
కర్మవశమున భరతఖండము మాతృభూమి
యైనది. వృధావ్యయనందు పవిత్రమైన భారత
మాతృభక్తి యామె నావహించినది.
యథాశక్తిని భారతమాతను సేవించుటకు దీక్షను
బూనినది. సేవావిధానమునందు లోపము లుండ
వచ్చును. భావములందు లోపము లుండవచ్చును.
తాని సదుద్దేశములను శంకించుటయును కారణ
ముల నారోపించుటయును లాభములను గల్పిం
చుటయును యనుచితము. పరదేశమునందును
పరమతమునందును పరజాతీయంధును బుట్టినను
పరసాంప్రదాయాచారములందు పెరిగినను భారత
జాతిని స్వజాతిగను ఆర్యమతమును స్వమతము
గను భారతభూమిని జన్మభూమిగను బరిగణించుచు
దేశోద్ధరణమునకై బెజంటుగారు చేయుచున్న
ప్రయత్నములకు సకల విధముల తోడ్పడుట
భారతీయులకు పవిత్రమైన ధర్మమై యున్నది.
దేశాభ్యుదయము సకల లాంకాభ్యుదయముపై
నాధారపడి యున్నది. దేశోన్నత్యమునకు
విద్యాశిక్షణ మురాజ్యస్వాతంత్ర్యము
మత విశ్వాసము వాణిజ్య వ్యాపనము పరి
శ్రమ వ్యాపనము మొదలగు విధానము లన్ని
యును సాధనములు. ఈ మర్మమును గ్రహించి
బెజంటుగారు స్వరాజ్యప్రాప్తికిని స్వధర్మ
సంరక్షణమునకు స్వజాతీయ శిక్షణోద్ధరణమునకు
జేయుచున్న ప్రయత్నములు సకల జనుల యాద
రణ పోషణములకు పాత్రము లగుచున్నవి. భార
తీయులను సంపూర్ణమైన ప్రత్యభిక్షానము గలిగి
నపుడే స్వరాజ్యము సిద్ధించును. స్వధర్మము
విజృంభించును. స్వజాతి గౌరవ భావనంబగును.

సంస్కరణములు: ప్రజాభిప్రాయము

కలకత్తాలో మితవాదులవలన యిటీవల స్థాపించబడిన నేషనలు లిబరలు లీగువారు మాంటేగ్యూగారి సంస్కరణములు భరతఖండమునకు జాడ్యతాయుత స్వపరిపాలనము నొసంగుటకయి మార్గమును తీయుచున్నవనియు, సంస్కర్త లీ విధానమును భరతఖండము వర్ధిల వలయునను సుహృద్భావముతో నుపపాదించిరనియు సర్ వినోదచంద్రమిత్రుడు గారి యాధిపత్యము క్రింద జరిగిన స్థాయిసంఘ సమావేశములో తీర్మానించి, తంత్రముఖమున ఈ తీర్మానమును రాజప్రతినిధిగారికిని, ఇండియామంత్రి మాంటేగ్యూగారికిని పంపిరి. మానసియులగు శ్రీవాసకాస్త్రి గారును, పరాంజనే గారును, సంస్కరణములకు పూర్ణామోదమును తెలిపి, కొన్నికొన్ని స్వల్పమైన

వృత్తాంతములు

(-o-)

తుపాను:—తుపానువలన ఈనెల 6 వ తేదీన గాముదీవి మునిగినది. ప్రాణహానియు స్వల్పముగాని చాలసామ్రాజ్య పంటలును పోయినవి.

పండిత నేకీరాం శర్మగారిని పట్టుకొనుట:—అసఫాల్ గారిని పట్టుకొనిన వార్త తెలియగానే నేకీరాం గారు బొంబాయివారికి దీర్ఘికపత్రిక. 8 వ తేదీ రాత్రి ఢిల్లీ నగరమున నాయనను పట్టుకొనిరి. 4000 లకు జూపారు పుచ్చుకొని వదలిరి. ఈ నెల 17 వ తేదీన కేసు జరుగును.

మూగవానిపై కేసు:—పోతువారమునాడు సింహళమున కాండీలో కారుపురు అను అరవవూలి వాడొక యింట జొరబడి సామ్రాజ్య నవహరించెనని కేసుచేయబడినది. వాడు మూగవాడగుటచే చాదింపబాలవను ప్రశ్న కలిగినది గాని వానిపైని నేరము రుజువుగుటచే వానికి చక్ర సంకల్పము కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

బొంబాయి కాసనసభ:—ఈసభ యీనెల 29 వ తేదీన బొంబాయి నగరమున జరుగును. బొంబాయి దొరతనమువారు రెండుసారులు కొండలకు పోవు పద్ధతిని మానవలెననియును ప్రత్యేక బాలికాపాఠశాలలు లేని పట్టణములందు బాలికలను దొరతనమువారి ఉన్నత పాఠశాలలలో చేర్చుకొనుట కనుమతింపవలెననియును కా. పరంజీ గారు రుపపాదించెదరు.

వైదికులకు సాహాయ్యము:—సిమ్లాలోని సెంట్రలు పబ్లిక్ సిటీ బోర్డువారు ముమ్మిట్ల ప్రకటింపుచుని కోరిక:—యధ్యయ చేయుచున్న రెండు శతాబ్ది దశములకు పద్దులు, లాగులు, సిగరెట్టు పెట్టెలు, ఉత్తరములు వ్రాసికొను కాగితములు, వస్త్రపులు, సబ్బులు, పెనిసిలులు, కోకో, తుపాన్లు మున్నగువానిని పేలకొలిది వస్తువులను దక్కాలోని శ్రీలయధ్యనిధి సంఘమువారు జూరు మానమునందు పంపించిరి.

ప్రాథమికపాఠశాలల వ్యయము:—బొంబాయి రాష్ట్రమున పురపాలకసంఘముల యాజమాన్యముక్రిందనున్న ప్రాథమిక పాఠశాలలవ్యయము చాల హెచ్చుటచే ఇకముందుగ్రాంటులు ఏయేటికాయేడే యిచ్చబడుననియు గతకల్పమున జరిగినవ్యయమునందు నికరపు మొత్తమున సగభాగము జరుగుచున్నవత్సరమున నియ్యబడుననియు బొంబాయి దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

నలసింపుటకు పండు:—కొలంబోలోనున్న రామను అను నొక కొచ్చినాడొక కాకిని పట్టుకొని బలవంతముగా దాని నాలుకను పెరికి దానికి చాల బాధకలగ చేసెనని వానిమీద కేసు చేయబడినది. తానట్లుచేసినది నిజమేననియు ఒక శ్రీ తన్ను వలచునట్లు చేయుట కొక యాషధము చేయుటకు కాకి నాలుక కావలసివచ్చినందున నట్లు చేసినననియు వాడు తెలిపెను. వానికి రు 25 ల జూర్యానా, యియ్యనివో ఒక నెల కఠినశిక్ష విధింపబడెను.

కలకత్తా లిబరటరీని వారివిమర్శము:—మంగళవారమునాడు సర్ విన్సెన్ట్ ఫండ్ర మిట్రిగారి అధ్యక్షతక్రింద స్థాయిసంఘసభ కలకత్తా నగరమునజరిగినది. సంస్కరణములు సదభిప్రాయముతో జేకాభివృద్ధి కాంక్షించియే చేయబడెనని ఈ సంఘమువారు సంతసించుచున్నారు. కొన్ని విషయములను గూర్చి తమ అభిప్రాయములను ప్రత్యేకముగా తెలిపెదరని తీర్మానము చేయబడినది. అధికారమును ఇండియాకుంట్రి రాజప్రతినిధి గార్లకుపంపిరి.

కలకత్తాలో విషజ్వరము:—ఈవిషజ్వర మిప్పుడు భక్తమందంతటను వ్యాపించినది. మొదట బొంబాయిలో నారంభించి పిమ్మట చెన్నపురి కలకత్తానగరములకునూడ ప్రాసినది. కలకత్తాలో ప్రధానతంత్రికార్యాలయముననున్న యువోగ్యులలో సగముమంది ఈజ్వరమువలన శ్రమపడుచుండుటచే కలకత్తాలో నితర తంత్రికార్యాలయముల నన్నిటిని మూసివేసి వాటిలో పనిచేయువారి సంఖ్యని ప్రధాన కార్యాలయములో పనిచేయునియమించిరిని తంత్రికార్య వర్ధిని.

మెయిలుపత్రిక-దుర్భాషలు

వెల్చిగారి నిర్ణయముతో మెయిలుపత్రికయందు భారతీయులను నిందించుట యంతయు నొందినదని ఆరంభముగాను సంతసించుచు వారి కలము పోటుల కవకాశము పోయినదని చింతించిరి. కాని అట్టి యూహల కవకాశము లేదు. మంగళవారము పత్రికయందు తిరిగి మెయిలుపత్రిక బోర్డుని క్కులని స్వరాజ్యవాదు లాక్షేపింపబడిరి. “జన్మవృత్తిపరిపాలనము వచ్చిన ఆంగ్లేయుల తొడకంటెను జన్మకుల ప్రేమ దట్టమైనదని స్వరాజ్యవాదులు గ్రహింపగలరు.” ఈ సాధ్యత్యము మెయిలుపత్రిక దుర్భాషానమును తెలుపుచున్నది. జన్మకుల పరిపాలనను కోరెడివారు తేరు. కోరికయే లేనపుడు వారి ప్రేమి బలమును రుచి చూడవలసిన యవసరము లేదు. ఆంగ్లేయుల పవిత్ర భావములకు మెయిలుపత్రిక ప్రమాణములు గదా! “జేకోపకారులను విరామములేకను నిందించెడి వారి స్వామి భక్తితో బ్రేకేషు సామ్రాజ్యమునకు ప్రయోజనము లేదు” అని మెయిలుపత్రిక నిందించుచున్నది. అధికారవర్గము మెయిలు యువజేకోమును ననుసరించిన యాధ్వనహాయ సభ లవసరములు గదా! అధికారవాటికిజెంది హిందూజేకోమునందు జీవించుచున్న మెయిలు సంపాదకుడును జేకోపకారి గదా! వారికి స్వదేశోద్ధరణమును సామ్రాజ్య రక్షణమును గోరెడి భారతీయుల సాహాయ్యముతో నేమి ప్రయోజనము.

జమీందారుల స్వార్థపరత్వము.

తేనూరు కాసనసభలో గౌరవనీయులగు కృష్ణసహాయ గారు నిర్బంధప్రారంభ విద్యాకాసనమును ప్రవేశపెట్టిరి. అట్టి కాసనము వలదని 10986 వందల ప్రజలు తేనూరు ప్రభుత్వము వారికి మహాజనులపెట్టుకొనిరి. వీరిలో చాలామంది జమీందారి కైతులు. ఈసంకేతములు చేసినవారలలోయిద్దరు పెద్దజమీందారులుగలరు. వారు దర్భంగమహారాజుగారు, హట్వామహారాజుగారు వీరుమాషిక కారణములు కొన్ని విచిత్రముగానున్నవి. పిల్లలు పాలములలో పనిచేయు వలయును. గొడ్డను కాయవలయును తోటలలో కాపురం ఉండవలయును. ఈ పనులనుండి వారిని తీసికొనిపోయిపడులలోవేసినయెడల ప్రజలఅధికస్థితి తల్లిక్రిందులగును. తేనూరునుండి, బెంగాలుకు చాలామంది వ్యవసాయదారులు లేనిపోవుటవలన పిల్లలకృషి మరింత అవసరమయినది. రెండవ ఆక్షేపణ మాలిపిల్లలతో వారి పయకులముల పిల్లలను పాఠశాలలలో కూరుచుండబెట్టుట మలకట్టుబాటులకు వ్యతిరేకమగును. మత విశ్వాసములకు విరోధమగు ను ఇక మూడవ ఆక్షేపణ మరింత చిత్ర విచిత్రముగానున్నది. ఏదేండ్లు చాటిన తరువాత తేనూరు రాష్ట్రములో ఆదపిల్లలకు ఘోషాయట. ఈపిల్లలు బజారులలో బహిరంగముగా ఏ విధముగా పాఠశాలలకు పోగలరు? విద్యాసంఘములేని మూఠజనులట్టి యాక్షేపణములను జేసినయెడల వానిని కొంత సహించవచ్చుచుగాని విద్యాభివృద్ధిలకు దర్భంగ జమీందారువంటివాటి యాక్షేపణములను జేయుట సిగ్గుచేటు. ఈరాజుగారికి కొట్ల కొలిది ఆస్తిగలదు. అనేక లక్షలు సొంపుకు సంపాదించుచున్నాడు. చౌకగాదెచ్చు కూలీలు విద్యను చది జూచుటవలన ముమ్మందు దొరకరని. భయపడి సాన్విధ పరత్వముతోనిట్టి మహాజరు నామా నాయన పెట్టించుట భారతీయ విద్యావంతులకు తలవంపులుగా నున్నది. తమ చేతిక్రింద నుండు ప్రజలమానములను, ప్రాణములను తమ పిడికిలిలోపెట్టుకొనియున్న మహాజాపులకు వారు విద్యవచనియాచినపో వారి బానిసత్వమునుండి విముక్తు లయ్యెదరను. భయముండుట యే యీ విచిత్రమయిన మహాజరుకు కారణము. ఈ దర్భంగ మహారాజుగారు తేనూరు ప్రభుత్వపు కార్యనిర్వాహక సభలో సభ్యుడు గా సయిత ముండిన మహానియును. సునాతనధర్మమును గురించి నిరంధరము బోధించుచు, వస్త్రాశ్రమ భర్త్యులను కక్షించుట కయి కంకణమును కట్టుకొనిన బ్రాహ్మణోత్తముడు. ఈ యనయ కృష్ణవర్ణాశ్రమధర్మవిధానములో విద్యావిహీను లగు తత్కులకులముల వారికి విద్య కూడదనియు ఈ లోకము ఆలోకమగు సంకలకును వారు బానిసలుగా నుండవలయుననియు వ్రాసియున్నది కాబోలును! మహాజరుదారులు తెలివిన యితర ఆక్షేపణములనుఖండించి మాన్యును పాదుచేయుట క్రిష్ణములేమిగాన నింతటితో వదలివేయుచున్నాము.

మార్పులను నచ్చుటచుట సూచించిరి. మితవాదులని పిలువబడు నాయకులందరును ఈ సంస్కరణ ప్రణాళికకు ఆమోదమును మొత్తముమీద తెలిపి వారనియే చెప్పనగును. లోకమాన్య తిలకుగారు ఈ సంస్కరణ విధానము నిష్ప్రయోజనమనియు, కాంగ్రెసు లీగు విధానమునకయి మనము పరిశ్రమను వట్టుదలతో చేసి తీరవలయు ననియు దేశభాంధవుల కుద్బోధించియున్నారు. మదరాసు నాయకులలో చాలభాగము తిలకుగారితో నేకీభవించు చున్నారని సూచనలుకలవు. హిందూ, స్వామిండియా, ఇండియన్ పేట్రీయిటు, ఆంధ్రపత్రిక, దేశభక్తన్, స్వదేశమిత్ర పత్రికలు ఈ సంస్కరణ సంకల్పమును పూర్తిగా ఖండించుచు వ్రాసినవి. మదరాసు టైముపత్రిక యిప్పుటికి తటస్థ భావమును వహించి యున్నదనవచ్చును. జప్తిసుపత్రికయును దాని సోదర పత్రికలును సాంఘిక ప్రాతినిధ్య మొసంగబడనందునకయి, ఆకాశము ఊడిపడునంత ఆందోళనమును బ్రాహ్మణేతరులు చేసెదరని ప్రభుత్వమువారికి హెచ్చరిక జేసినది. బొంబాయిలో ఈ సంస్కరణ విధానమును గూర్చి చర్చించుట కయి అవసరదేశీయమహాసభను ఆగస్టునెల రెండవ వారములోనో, మూడవ వారములోనో చేయవలసిన దని బొంబాయి ప్రావిన్షియల్ కాంగ్రెసు కమిటీవారు నిన్ను తిలకుగారి ఆధిపత్యముక్రింద జరిగిన సభలో తీర్మానించిరి. ఈ సంస్కరణ ప్రణాళికను నిరాకరించి, అయిదారు మాసములలో ఇంగ్లండుకు కాంగ్రెసు పక్షముల రాయబారులను పంపి, కాంగ్రెసు-లీగు సంస్కరణవిధానమున కనురూపముగు క్రొత్తచట్టము ప్రవేశపెట్టబడునట్లు చేయవలయునని లోకమాన్య తిలకుగారు వాక్రుచ్చిరి. మొత్తముమీద ఈ సంస్కరణ సంకల్పము దేశీయ పక్ష వాదుల హృదయ ష్టేత్రములలో నిరాశా బీజములను నాటినది. ఈ ముప్పునుండి దేశ మెట్లు తప్పించుకొని బయట పడునో చెప్పజాలకున్నాము.

సైనికులకు సహాయము.

సామ్రాజ్య సంరక్షణమునకై అభ్యుక్తముల కొద్ది విదేశములందు యధ్యయచేయుచున్న భారతయోధులు ఇతిరయోధులు మన సహాయమునకు ప్రార్థులగుచున్నారు. ఎదారులందును సర్వసాధారణమున వాగరక జేకోములందుగల వస్తువులు దొరికవు. ఆంధ్రయోధులను ఆఫ్రికా మెసపొటేమియా రంగములందు గలదు. యోధుల సౌకర్యమునకై దక్కాయువతులు సంపద వస్తువులపట్టిరి వేరొకపోటను ప్రకటించితిమి. వానివలె సాంధ్ర దేశశ్రీలు పురుషులు యోధులు సంకలమునకును సౌఖ్యమునకును సాధనములైన వస్తువులను బంపి యధ్యనిర్వహణమునకై పొంపుపడుటకు ప్రార్థితులు.

ఆబోతులను, ఎనుబోతులను పెంచుట

మైసూరు ప్రభుత్వమువారు ఆబోతులగాని ఎనుబోతులగాని గుర్రపుటాతులగాని పెంచినవారలకు సంవత్సరమునకు రూ 125 నుండి రూ 150 వరకు పోషణద్రవ్యముగ నిచ్చునట్లులు ప్రకటించిరి. ఇట్టి పోషణద్రవ్యము ఈ విధముగను నాలుగేండ్లవరకును నొసంగబడును. వీనినిగలవారు జంతువులు పొర్లినపుడు రుసుమును సయితము వసూలు చేయవచ్చును. ఈ విధముననే చెన్నపురి దొరతనమువారును గతసంవత్సర మొక ప్రకటనము ప్రకటించియుండిరి. దాని ఫలిత మేమి తెలివని వినుటకు ప్రతూహలము గలదు. వ్యవసాయ పరిశ్రమమే జీననాధారముగా గల భరతఖండమునందు పాడి పంటలు పశువృద్ధిపై నాధారపడియున్నవి. పశువృద్ధికిని పశు సంరక్షణమునకును సాధనమైన ఈ విషయమే ప్రజాపాలకు లధికతరమైన ప్రయత్నములను జేయుట యుక్తము.

రెండవ యుద్ధబుణమునకు

(1197)

ద ర ఖా న్తు లి పు డ నే క్షి త ము లు.

ఈ బుణము నూటికి 5 క్షిప్రపున ఈయబడును. వృత్తిపన్ను లేదు. ఈ యుద్ధబుణ పత్రములు మొదల 1921 వ సంవత్సరములో నూటికి నూరురూపాయలు యివ్వబడును. 1923 వ సం॥లో గూడ నూటికి నూరురూపాయ లీయబడును. 1925 సం॥లో 100-కి 103 రూ॥న్ను, 1928-లో 100-కి 105 రూ॥సాయలును పత్రములనుకొనువారి యిష్టప్రకార మీయబడును.

ఇంతకంటె భద్రమైన సొమ్ముదాచుకొనుపద్ధతి వేరులేదు.

ఈ ప్రకటననే దరఖాస్తుగ ఉపయోగించుకొనుటకు దీనిని చింపి మీ పేరువ్రాసి పంపును.

ద ర ఖా న్తు న మూ నా.

మదరాసు బ్యాంకింగ్ వారికి,..... 1918.

కో కా ధి క తి,

అయ్యా, ఇంద్రో ..... రూపాయలచెక్కును తేక రొక్క మును పంపుచున్నాను.

దీనికోక యుద్ధబుణపత్రమును (ప్రామిసరీసోటు *) మొదల నిచ్చించిన మీ కెంతయు కృతజ్ఞుడను. ఈ పత్రపు సొమ్మును ఏ సంవత్సరములో సొమ్ముకావలయునో ఆ సంవత్సర ముందలివి తక్కిన వానిని కొట్టివేయదు.

* 1921, 23, 25, 28 సంవత్సరములో వాపసుచేయవలయును.

(బ్రెజిల్లో ఇవ్వబడును.

ఇట్లు నిశ్చయమయియున్నది.

వేరు..... విలాసము..... (సమీక్షాముగ వ్రాయుడు.)

వి రో వా మ హా న ం గ మ ము

విరూపాక్షమునకు విరూపాక్షమునకు విరూపాక్షమునకు

(రైటు ఈ పేజీపై.)

ఇంగ్లండు

పార్లమెంటు సభలో విందు

లండను, జూలై 10:— అమెరికాకు వెళ్లిన దా క్తరు జో కెటుగారికి పార్లమెంటు సభలో విందుజరిగినది. విజ యము నిశ్చయమని వెనుకటికంటె నేనెపుడధిక ప్రార్థనతో చెప్పగలను. అమెరికానేన ప్రాన్స్ రంగమున పోరుచుంటు యుండుల కొకకారణమని లాచుడు జార్జి గారు నడిపిరి.

అందను విశ్వవిద్యాలయమున వైమానిక శాస్త్ర బోధనము.

లండను, జూలై 10:— లండను విశ్వవిద్యాలయ మున వైమానిక శాస్త్రమును బోధించుట కేర్పాటు చేయుట కొరకు 50 వాగులు ల మారపుగారు 25 వేలపానులనిచ్చిరి.

వర్తక నౌకలకు సాయధ నౌకలు తోడుపోవుట.

లండను, జూలై 9:— పార్లమెంటు సభ ప్రజాప్రతినిధి సభలో పీఠా వాదనగా రిట్లు చెప్పిరి. వర్తక నౌకలకు సహాయముగా సాయధ నౌకలు పంపబడుటవలన ఫలము వృద్ధియగుచున్నది. మిత్రముండలి యొక్కయు, తటస్థుల యొక్కయు 50 లక్షలకున్నల నౌకలు సాయధ నౌకల సహాయమున జూను 1917 నుండి ఇంగ్లండుకు పంపబడెను. ఇందు నూటికి 1.81 టన్నులు నష్టమయ్యెను. 1918 జనవరి మాసమునండి ఇంగ్లండుకు పంపబడిన ఆహార వస్తువులలో 1 క్షి నష్టమయ్యెను.

50 వాగులు సెనోగారు ఇట్లు చెప్పిరి:— దెచ్చి సహాయ నౌకను వెళ్లించి నడిన ప్రభుత్వమువారు నౌకలకు పరిశోధించు సొమ్మును వదిలివేసిరిని కాని సంస్కరించినది కాని అర్థము కాదు. ఆ హక్కు ప్రామాఖ్యలేన ప్రభుత్వమువారికిగలది. హాలండు గుడ గౌరవభావమున అంగ్ల ప్రభుత్వమువారు దెచ్చి సహాయ నౌకను వెళ్లించిరి. అందలి ప్రయాణికులు సెనోగారు ప్రభుత్వాధికారులుగా గాని వారి కుటుంబములుగా గాని యుండవలెననియు, ఆ నౌకయందు శత్రు పానులుగాని శత్రువుల తపాలుగాని తీసికొని పోనూడదనియు మరల తేల్చిచెప్పెను. ఈ మరతులకు దెచ్చి ప్రభుత్వమువారికిగలది. ఇందువలన నౌకను పరిశోధించు హక్కు కంటె ఎక్కిన ఫలము ప్రభుత్వము వారికి గలిగినది. ముందు కాలమున కీ చర్యను ఆధారముగ గ్రహింపనూడదని హాలండు వారికి తెలిపితిమి.

కార్పొరేటు డౌలింగు.

లండను, జూలై 8:— కార్పొరేటు డౌలింగుకు సంకల్పవేసి వానిని కొర్రుకు తీసిమి. వానివేనక ఒకసార్వజను మేజరు రిచార్డుతో వాని వెండి నడచుచుండెను. క్రాస్ ప్రాజెక్టుకు యిట్లు చెప్పెను:— కార్పొరేటు డౌలింగు 1904 సం॥ న సెనోగారి 1914-వ సం॥ ఆగస్టుమాసమున శత్రువులచే కైదీగవట్టుకొనబడెను. 1914-వ సం॥ న జర్మనులు 2 వేలకుండి విరపు కైదీలకు తేర్చిరి. కైదీలందఱును బాగుగా ఆదరింపబడిరి. ముద్దయియును చటియిద్దరును తమతోగూడ కైదీలగు నున్నవారినిండితీసి జేర్చుటకు ప్రయత్నించెను. కాని కైదీలలో ననేకులు కేస్కెంటును కైదీల కలిగమునుండి వైకి పంపిరి అందువలన కైదీల కీయబడు ఆహారము చాల తగ్గింపబడెను వారు విరపు కటాలమున జేరుటకు నిరాకరించినందున జర్మనులు వారిని కడుత్రూరముగ జూచుచుండిరి. ప్రభుత్వ కల వారిని కొద్దికొద్దిగ కార్పొరేటు డౌలింగు ఆశీసుకు పంపుచుండిరి. ఈ ఆశీసునందు కార్పొరేటు డౌలింగును అతని స్నేహితులును రిహోటింగ్ ఉద్యోగులుగ నుండిరి. లాంగ్ కున్నందున వారిని మఱల ఆశీసుకు పంపిరి. 50 మంది మా త్రిము ఈ దుస్తంధిములకు లొంగిరి. పరిభ్రష్టి పరాయణులు తిరుగబడి కార్పొరేటు డౌలింగును కొట్టిరి. కాలివాడు డౌలింగును రక్షించిరి. ఇదిగతకు యుద్ధకైదీగా లింగ్ల సం దుండిన ఒకనిని (కేస్కెంటు కేసులో సాక్షి) ప్రానికూర్చును పక్షమువాడు విలిచిరి.

డౌలింగు విచారణ

లండను, జూలై 9:— లాన్సుకార్పొరేటు డౌలింగును వైకినిబంధనల ప్రకారము విచారించుట ముగిసినది. ముద్దయి తన వాక్కులను నీయలేదు. కాని అతని న్యాయవాది కొర్నల్ వాదించెను. విచారణ సారాంశములు మున్నందు కొర్నల్ ప్రకటించబడును.

బ్రిటిషు సబ్మరైనుతోపోరు

లండను, జూలై 9:— ఎడ్మిరాల్టీవారిట్లు ప్రకటించిరి. ఒక బ్రిటిషు సబ్మరైను తూర్పుతీరమున కావలి కాయచుండగా జూలై 5 వ తేదీ వధ్యాన్నమున రి శత్రు నౌకావిమానములు దానిని ముట్టించి బాంబులను మరఫిరింగి గుండ్లను వేసెను. సబ్మరైనుకు కొద్దిపాటి నష్టముగలిగెను. ఇంకొక సబ్మరైను దానిని నౌకాశ్రయమునకు లాగికొనివచ్చెను. సబ్మరైను తోని ముఖ్యోద్యోగులు రి గురు వావిటలును నాకులైరి.

నీలిరంగు వేయువారు.

లండను, జూలై 8:— ట్రెన్సుఫ్రెటికరు ప్రాజెక్టు హాచ్ ఇ. ఆగ్స్టాంగుగా రిట్లువ్రాసిరి:— ఇంగ్లండు స్కాట్లండు విస్తండునందలి నీలిరంగు పనివారికి ప్రకృతిములమున లభించు నీలిరంగును పరిశీలించుట క న కా ర ము గలిగినది. దానియందు ఇతర పదార్థము లనేకములు గలసి మున్నందున వలచగ రంగు వేయుటకు మాత్ర మది యుపయోగించునని వారు నిశ్చయించిరి. చిక్కగ రంగువేయుటకు కృత్రిమ రంగుకంటె నదియే అధిక ప్రశస్తమైనది నీలిరంగుతో పట్టులుగు కృత్రిమ పురుగు వెలకు సరిగను వెలతో విశేషమగు జీగురు నీలిరంగు పనివారి కొనగవచ్చుచున్నది సాగ్రామిక విషయాభివృద్ధికంటె కృతసాయాభివృద్ధివలననే హిందూజాతపు నీలి పరిశ్రమ బాగుపడును. సరిగను నీలిపంట కొనగినచో దాని నుండి రంగును తీసి దేబ్యాచుందన్న బను పోటీకి భయపడనవలయు లేనంత భరణకు క్రయింపవచ్చునని నవ్యకమైన తెక్కలవలన తెలియుచున్నది. నీలి పనివారందఱును కలసి పనిచేయుచో మనము స్వతస్సిద్ధులగు ప్రకృతి వర్ణమును మన స్వాధీనమున నుంచుకొన వచ్చునని ఆగ్స్టాంగు గారు విశ్వసించిరి.

యుద్ధకైదీలగుర్చిన పరిష్కారము

లండను, జూలై 8:— మాన్యుకొన బడిన బ్రిటిషువరగా ను జర్మను యుద్ధ కైదీలను మఱల ఉపయోగింప నూడదను మరతును ఇతరమరతులను జర్మనీ అంగీకరించెనని రిప్టాను సభలో జర్మను యుద్ధమంత్రి ఫ్రెయిన్ అనునతడు చెప్పెను.

ఆహార విషయ మంత్రి.

లండను, జూలై 9:— క్లయిన్సుగారు ఆహార విషయ మంత్రిగా నియమింపబడిరిని వార్తా సంఘమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

ప్రాన్సు

బ్రిటిషువిమాన విజయము.

లండను, జూలై 9:— బ్రిటిషు అడ్మిరాల్టీ వారిట్లు ప్రకటించిరి. జూలై 4, 7 తేదీల నడుమను మన విమానములు బ్రేబుజుమిదను అట్టెండు బ్రూజెను నౌకాశ్రయములమీదను రి టన్నుల బాంబులను వేసెను. బ్రేబుజుమిదను 4 డిప్ట్రాయరులమీదను, 4 టార్పిడో పడవలమీదను బాంబులు పడినవి. మన విమానములను 16 శత్రువిమానములు ముట్టడించెను. మేము మూడు విమానములను ధ్వంసముజేసి మూడు విమానములను నేలగుల్పితిమి. మన విమానములన్నియు సురక్షితముగా తిరిగివచ్చినవి. 17 శత్రువిమానములు మన నౌకావిమానములను మూడింటిని ముట్టడించెను. ఈవిమానయుద్ధము 55 నిమిషములసేపు జరిగెను. ఇందు 2 శత్రువిమానములు ధ్వంసము చేయబడెను.

బ్రిటిషు రంగము.

లండను, జూలై 9:— బ్రిటిషురంగము నుండి రూటరు విలేఖరి వేటిడినమున నెట్లు తంతివార్త బంపెను:— వాతావరణము మారెను. ఉజుములతో వడగండవాన తీవ్రముగ గురిసెను. విల్లర్సు (రైటె నో వ యుద్ధ ఆప్రేరియనుల విజయము వై శత్రువులు ప్రకోపమున ముట్టడి సలిపి ఘుగోళములను గాల్చిరి. ఈరంగమునందు బల్లరడిన కైదీలు మన ఫిరంగుల బలమును, గురిని విశేషముగా ప్రకటించిరి. నిరంతి రాగ్నిగ్గ బలమున ఆహారపదార్థములు సరిగా యుద్ధ రంగమునకు రాకుండెను. రెండుదినము లాహారము లేకున్నందున నై నిరుల క్రైస్త్యత్వానుములు సన్నగిల్లెను. శత్రువుల వెనుకటి పంక్తియందును చాల సంక్షోభముగలిగినది ఖయిదీలు చెప్పుచున్నారు. మన ఫిరంగుల అగ్నిగ్గము నిరంతరము పడుచుండుటచే ముందున్న పంక్తులకు ఆహార పదార్థములందవన్నందున ఆహారమును విమానములమీద తెచ్చుట లభింపెను. ఒక శత్రువిమానము (మన పంక్తుల జర్మను పంక్తులని తలచి) మనముందు పంక్తులచుభద్రమునము, విస్ఫుల్తులుగల వెల్లెను పడవేసెను. పశ్చిమరంగమున నిట్టిది ప్రారంభ మగుట కిదియే ప్రథమ పర్యాయము.

పరాసువారు పట్టుకొనిన కైదీల మొత్తము

లండను, జూలై 10:— జూను నెల 15 వ తేదీ మొదలు పరాసువారు చిట్టరముద్ధములలో 5400 చుండిన పట్టుకొనిరి. వారిలో 80 మంది యుద్ధోగులు.

మోగిస్తున్న బ్రిటిష్ వారి ఘోర మనము.

లండను, జూలై 10:— బ్రిటన్ బ్రిటిష్ తూర్పున శత్రువులను తరిమితిమీరి. అటునండి ఆంధ్రులకు శత్రువులు ఫిరంగులను కాల్చిరి. బర్మోయికి దక్షిణమున, మేము శత్రువులను తరిమి మోగిస్తున్న ప్రాంతమున కొద్దిగా పురోగమము సరిపితి మని బ్రిటిష్ వారు తెలిపిరి.

పరాసు రంగము.

లండను, జూలై 9:— పరాసు వారిట్లు ప్రకటించిరి. మాంటి డైడియరు ఆయిగునగులకు నడుమను నేటియందము 8-80 గంటలవఱకు ఆంధ్రులకు పశ్చిమమున 2 1/2 మైళ్ల సేనాముఖమున టాంకుల సహాయముతో యుద్ధము సరిపి శత్రు పంపులను ప్రవేశించి పోర్టి, డెస్లాగుస్ మైదానములను వశపఱచుకొంటిమి. కొన్ని స్థలములందు ఒక మైలు దూరము కూడ పురోగమము సర్పితిమి. డెస్లాగుస్ కర్తవులు సర్పించి ప్రతియుద్ధమున కర్మపజచి మన స్థానములను నిల్పి కొంటిమి. ఇంతవఱకు ను గాయములు తిగులని 450 మంది ఖైదీలు లెక్కింపబడిరి. ఇందు 14 మంది మైకో దోగ్గులనుగలరు. ఎయిసెడికి దక్షిణమున హాగ్ని మైదానమునందు రాత్రియంతయు ఫిరంగియుద్ధము జరిగెను. అచ్చటను మేము కొంత పురోగమముగలిపి 20 మంది ఖైదీలను పట్టుకొంటిమి. హాటోతియరికి ఉత్తరమునను పశ్చిమమునను ముఖ్యముగ 204-వ కొండయొద్దను ఇరుపక్షములకును ఫిరంగి యుద్ధము జరిగెను.

విశేషములు లేవు.

లండను, జూలై 9:— నేటిరాత్రి జనరలు హేగ్ గా కిట్లు ప్రకటించిరి:— విశేషము లేదు లేవు. 7 శత్రువిమానము లను ధ్వంసము చేసి 6 విమానములను నేలగుల్పితిమి. బ్రిటిష్ విమానములు 4 కనబడుటలేదు. రోల్స్ రాయిస్ బోయ్స్, వారికోల యొద్ద రైలుపే బండ్లను మైసను వారికోల బోయ్స్ సెంట్రుమార్ యొద్ద మందుగుండు స్థానములమీదను 19 టన్నుల బొంబు లను వేసితిమి. 8-వ తేదీ రాత్రిని విమానము లెగురుట సాధ్యముగాలేదు.

విమానవిజయము.

లండను, జూలై 9:— విమానమంత్రి వర్గమువారిట్లు ప్రకటించిరి:— జూలై 8-వ తేదీని మన విమానములు ఒక శత్రు విమాననిలయమైన జమ్ ప్రదముగ బొంబుల నేసెను. విమాన ములను నిర్మించు సాకలమీదను, మందలములమీదను బొం బులు వేలికట్టు కనపడినవి. 8-వ తేదీ రాత్రిని శత్రువిమానా లయములను పుటల నుట్టించితిమి. రెండు విమాననిలయము లన్నిచే దగ్ధము లయ్యెనని తెలియబడినది. మనవిమానములు చాల దిగువ నెగురుచు రైలుబండ్లను, అన్యేషు దీపములను నుట్టించెను. బ్రిటిష్ విమానమునన్నియు మరక్షితముగా తిరిగివచ్చెను.

ఇటలీ

ఇటలీరంగము

లండను, జూలై 9:— ఇటలీ వారిట్లు ప్రకటించిరి:— 'అల్బే' యాయందు యుద్ధము సాగుచున్నది. ఎడమ వైపున బ్రిటిష్ వారి కెద్ద ఫిరంగులు జమ్ ప్రదముగ తోడ్పడుచుండ గా మన ఫిరంగులకు తీవ్రయుద్ధము సరిపిన వెనక దిగువ వోచాసాయందున్న మన పరాతిని తీవ్రయుద్ధముగలిపి తెవా ని పోచానిలకు నడుమనున్న కొండలను స్వాధీనపఱచుకొనెను. ఇంతిలో మన ఆర్మీకి సేనయు శత్రు సేనల వెనక భాగమున నుట్టించి మెటాలయొద్ద సెమెంట్ లెనలను ధ్వంసముచేసెను. మేము ఫువరీ అను స్థానము స్వాధీనపఱచుకొని కెఫెగ్లావా కోరూఫ్ అను స్థానములను కెఫెగ్లావా (టోమెకామీదను) కొండలను నిలుపుకొంటిమి.

ఆస్ట్రీయను పరాజయము.

లండను, జూలై 9:— ఆస్ట్రీయను వాయువార్తయట్లు తెలుపుచున్నది.— వెజాసాగుండ శత్రువుల విజృంభణము సాగుచున్నది. తెరటుకు వైపున దక్షిణ యుద్ధ మజరుగుచు న్నది. ఇచ్చట పరానువారు డెవోలి మీది భాగమున కొంత స్థానమును జయించిరి.

ఆస్ట్రీయా

ఆస్ట్రీయాయా తేయాకు ఎగుమతి

మెల్బోర్న్, జూలై 8:— 1916 వ సంవత్సరమున పంప బడిన వరకులో ఎగుమతు మించుకుండ చీనా జావా తేయాకుల నుండి ఆస్ట్రీయాయా తేయాకును పంపకయ్యెనని ఆస్ట్రీయాయా గుంకముల (కస్టమ్స్) మంత్రి అనువదించెను. ఇండియా తేయాకు తేయాకునే ప్రజలందరు నుపయోగించుకట్లు చేయు తెలపు తో 18 నెలల క్రితము జావా చీనా దిగుమతులు నిషేధింప బడినవి.

ఫిరంగు

యూదులను బహిష్కరించుట.

స్టాటహము, జూలై 10:— సెప్టెంబరు నెల 30 వ తేదీలోగా యూదుల నందరిని కిన్సండునుండి పంపివేయవలెన. ఆ తేదీకి పిమ్మట వారి కాహాపధాన్యముల నియంత్రణకు. శెల్ల గాన్డలతో కలసి పోరన వారిని మూత్రము బహిష్కరింప బనిలేదని కిన్సండు దొరకనయు వారు ప్రకటించిరిని యూదు వార్తా సంఘమువారు తెలిపిరి.

జర్మనీ

కూల్యానురాజీనామా యిచ్చుట.

కో నెకో హేగ్, జూలై 9:— జర్మను విదేశాంగ కార్య దర్శియగు బాల్కూల్యాను రాఖుచేసిన రాజీనామాను కెయజు అంగీకరించెనని ఉల్ఫువాగ్తా సంఘమువారు తెల్పుచు న్నారు. క్రిస్టియానియా (నార్వే) యందు జర్మను మంత్రిగ నున్న హికో అనునతడు జర్మను విదేశాంగ మంత్రిగ నియమిం పబడునని తెలియచున్నది.

జర్మనీపై విమానయుద్ధము.

లండను, జూలై 8:— విమాన మంత్రివర్గమువారిట్లు ప్రక టించిరి:— జూలై 7-వ తేదీని మేము కెయజ్ స్టాటరక్ పురమున ప్రేమనుస్థాకర్తలను ముట్టించితిమి. శత్రువిమాన ములను మీదికివచ్చినవి. ఒక శత్రువిమానమును నేలగుల్పి తిమి. రెండు బ్రిటిష్ విమానములు కనపడుటలేదు. జూలై 8-వ తేదీని మనవిమానములు లక్సెంబర్గ నందలి రైలుప్రేమమీదను కర్కుసాపులమీదను ఇతర మందిరములమీదను బొంబులను వేసెను. ప్రేమనందను, కర్కుసాపులందును అగ్నికలిగె నని తెలియబడినది.

రష్యా

పై బేరియా ప్రభుత్వము.

లండను, జూలై 10:— వ్లాడివస్తకులో తాత్కాలిక ప్రభుత్వ మేర్పరుపబడినది. వారు రాజ్యాంగ సభాసమా వేశమును గూడ జరిపెదరని తెలియుచున్నది. పైబేరియాను బోల్షివిక్కుల పరిపాలనమునండి తప్పించుట, విదేశీయుల వారి సంపర్కము తలపడ చేసకొనుట అందరికిని నియోజన స్వాతంత్ర్యము నొకగుట రాష్ట్రీయ సభలను కార్యక సం ఘము నేర్పరుచుట భూమిని పంచియుచ్చట జర్మనులతో యుద్ధము కలుపుటయును వారి సంకల్పములని వ్లాడావస్తకు నుండి ఒక విలేఖకుడు ఆషీకి వ్రాసెనని ఈ నెల 4 వ తేదీని టోకియోనుండి తెలుసు పుత్రికు తంలివార్త పంపబడినది.

వాడివాస్తకునీతి.

లండను, జూలై 8:— బ్రిటిష్ జపానీను ఆమెరికను వర్గ ములు విదేశీరానుబాధ కార్యాలయముల ప్రాంతము సంతయు తిటస్థముగ నుండునట్లు నిష్పందించిరి వ్లాడివాస్తకును నుండి వచ్చిన తంలివార్తవలన తెలియుచున్నది.

బాకూమండలము కొరకు జర్మనుల ప్రయత్నము.

లండను, జూలై 8:— బాకూమండలమునందు (కాక సగురాష్ట్రము) బోల్షివిక్కుల దగ్ధయములను గూర్చి జర్మను వార్తా పత్రికలయందు రిపోర్టులు ప్రకటించబడు చున్నవి. ఈ గొప్పజిల్లాను జర్మనులు వశపఱచుకొనుట యవసరమనియు పత్రికలు వ్రాయుచున్నవి.

ఉక్రేనియను ప్రభుత్వవర్గము

లండను, జూలై 8:— ఉక్రేనియను ప్రభుత్వవర్గము రాజీనామా నిచ్చెను.

మిర్ బాక్ హత్య.

అండ్లూంగ్, జూలై 8:— టెర్నిననుండి యూక్రేని తంలి వార్తవచ్చినది. మిర్ బాక్ హత్య చేసినవారు సాంఘిక వాది క్రిటోహ కర్గమువారి క్రిందనున్న ఒక యంత్రాయందు వాగు కొని యుండి ఈ గృహమునం దుండు మరఫింగులతో స్వరక్షణము గావించుకొనఁచుండి. సాంఘిక క్రిటోహుల తిరుగుబాటున కీ హత్య ప్రధమ మూలన యను భావము వ్యాపించుచున్నది. మాస్కో నగరమునందు వీరితో పోని జరుగుచున్నది. వివరములు తెలియఁబడుట లేదు.

రష్యాపీఠ

లండను, జూలై 8:— రాజ్యాంగసభలో ఎడమవై పున కూర్చుండు పరిగల్గిన విముఖులు మాస్కోలో తిరుగుబడ గా తిరుగుబాటు ఆశించెననుచుండి అనేక నందిలమంది బంధిం పబడి రని రష్యను వాయువార్త తెలుపుచున్నది.

వాతావరణ సిద్ధి

1918 సం॥ జూలై 11-వ తేదీ గురువారము.

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	మొత్తము	మీస	మే	జూన్	జూలై
	24 గంటలలో	24 గంటలలో	24 గంటలలో	24 గంటలలో	24 గంటలలో
గోపాలపురము	89.9	79.8	...	18.58	11.40
వాల్తేరు	89.0	80.8	...	7.38	9.30
కాకినాడ	95.1	80.2	...	9.78	8.86
బందరు	101.8	80.5	...	7.65	8.38
గుంటూరు	108.2	89.8	...	5.91	8.72
నెల్లూరు	102.0	81.1	...	4.88	8.54
మద్రాసు	99.9	82.9	...	7.96	4.70
మైసూరు	91.6	75.2	...	4.80	8.48
ఆనంతపురము	51.9	75.4	...	4.10	4.80
బళ్లారి	92.9	74.5	...	2.47	5.27
కర్నూలు	95.6	75.2	...	5.08	6.20
కడప	99.8	80.9	...	2.04	6.58
తెంగుటూరు	86.8	66.8	...	10.90	10.60
వెల్లూరు	100.4	80.0	...	6.12	7.10
నేలమ	98.8	78.1	...	7.94	10.87
కోయంబుత్తూరు	92.2	72.6	...	4.94	6.07

అంతటను వాయుభ్రమము కొద్దిగ దిగిపోయినది. అభాత త్రు టు త్రవభాగమునందు తప్ప వాయువ్యాప్తి నుండు మార్పులేదు. వాయుగతియందును బలమునందును భేదమేమియులేదు. కొన్ని తూర్పుతీరమునందు మాత్రము కొద్దిగ బలకరముగనున్నది. నుల బానునందు వాయువుచుండముగనుండి నిమిషనిమిషమునకు గతి మారిపోవుచున్నది పశ్చిమాంధ్ర ప్రదేశమునందును దక్కనులోను మధ్యమొడ్డుముతెక్కున, తూర్పుతీరమునందు యెక్కున సామాన్యముగ పగటివేడి నూములుకంటె యెక్కునకనున్నది. కర్ణాటకమునందు పగటివేడి 108 డిగ్రీలవరకును కలదు. రాత్రివేడి కూడ సగ్రత నూములుకంటె అదనముగ నేనున్నది. మొత్తముమీద వాయువునం దాద్రీత తక్కున. పడమటితీరమునం దును సర్కారులందును వచ్చులు పట్టుచున్నది; తక్కిన ప్రదేశములందు వచ్చులులేవు. నులబానునందు కొద్దిగవర్ష ముపడినది.

ఆస్ట్రీ ఓహీమైన వాయువును ఉష్ణాధిక్యమును రాజధాని యందలి చాలభాగమునందు నూములుకంటె విశేషముగ నుండును.

ఆర్. ఎల్. జోన్సు, వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

ఆత్మజ్ఞానా.

కరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మజ్ఞానా. దేశ్యముల సద్భావమును గురించిన శాస్త్రీయబర్హి గ్రంథకర్త:— పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ. ఉన్నవైతా చక్రమి గ్రంథము. నెల 5, 0 8-0 మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము బాక్సునంబు 112, మదరాసు.

అబద్ధము

లండను, జూలై 7:— ఇప్పుడు ఇండియాలో రతనము వారు ప్రకటించిన సామాజికమును సమత్వ సూచకమునకు సంస్కరణ నిజీకము సామ్రాజ్య సామ్రాజ్య భావములకు సామరస్యమును గలిగించుచు మనకు సహజముగా రాజకీయ నిర్మాణ కార్యమునకు సూచకముగా మన్నుచున్నది. దాని ప్రధానతత్వము లందు దాని ఆచరణము జరిగినచే ఆంగ్ల నిర్మాణ ధీశక్తి నానాటికి మరింత విస్తరించుచున్నదిగాని తగ్గుటలేదని స్పష్టమగును.

ప్రాక్షేపరంగమున యుద్ధము.

లండను, జూలై 8:— ఇండియా దేశమున వారికియ్య కలసిన సహాయమును పూర్తిగానిచ్చి ప్రాక్షేపరంగమున సర్వ యాజమాన్యమును వారికియ్యదగును. ఆచటియద్దముతో ఆస్ట్రేలియావారి కధికరును సంబంధము కలుగుగాన ఆస్ట్రేలియా ప్రతి నిధి యిండియాలో సుందరమున కల్పింపుటగా రినిరి.

అధిని వేతనముల మంత్రులకు విందు.

లండను, జూలై 10:— అధిని వేతనముల ప్రతినిధులందరూను పశ్చిమరంగమున కేగిచిచ్చిరి. నేటిరాత్రి బకింగుహామరాజ మండెరమున రాజదండతులు సర్ రాబర్టుబోర్డను, మానీకాకు, స్పీకుమెయిను, కార్లరు, పాటియాలా మహాజాగ్గరు విందు చేసిరి. తక్కినవారికి 12-వ తేదీని విందుచేసెదరు.

అమెరికా కాధలికుమత గురువులు.

న్యూయార్కు, జూలై 10:— యద్దమును సాగించుట కొరకు అమెరికా మతగురువులందరూను పనిచేయుచున్నారు. వివిధదేశములవారు మహాశూన్యాలరై వారి పరమధర్మాలరై ప్రార్థనలు సలిపినచో విజయము. నిశ్చయము అమెరికావారు విజయ యాత్రసాగించెదరు. వీరులకు విజయము కలుగుటకు అమెరికావారు దినుననకు ముమ్మాగు దైవప్రార్థనమును సలుపవలెనని అమెరికా మతగురువుల సంఘమువారు సమావేశమై తీర్మానించిరి.

బొంబయిలోని వేటిచందు మోహకలాలు ఆసునెత్తుట ఓరియంటలు ద్రగు, కెమికలు కంపెనీవారి దర్శక విలాస మగు ఆట్టోమోహినీ విలాసమునకు నకలుగ కొన్ని సరకులను ఫ్రిత్రేవారి 5 మార్చి 10 తేదీలకు విక్రయించగా ఓరియంటలు ద్రగు కంపెనీ నిర్వాహకుడగు హానివాసు రాంచరణనాను గారు ముద్దాయిమీద దావాచేసిరి. ఆదావా బొంబాయిలోని ఎస్సెవేకు ఫోలీకులొప్పుచును విచారణ జరిగి ముద్దాయికి ఒక మాసము పరిభయము విధింపబడినది. ముద్దాయి ఫిర్యాదకి రు 750 లు ఖర్చులకైంద యిచ్చుకోవలయును.

ప్రత్యేక కాంగ్రెసుసభ: ఈ సభకు లోకమూల్యతల మగా ర్హగాన నాధిపత్యమును విహింప వలెననియును వారంగి కరించనిచో చాక్లరు నుబ్రహ్మణ్యముగారు విహింప వలెనని యును మధ్యరాష్ట్రముల కాంగ్రెసు కమిటీవారు తీర్మానించిరి.

ఎం.వి.ఎస్. శర్మగారు దర్శి చెంచయ్యగారి నిర్బంధా నాసము గురించి యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— మనముగిలయిన యెడల ఈ నెల 16-వ తేదీ (నిర్బంధవాసరదినము) దేశమునం దెల్ల శుభదినముగా నెంచి ఆనాడు ప్రతివోటును సభలంచేసి చెంచయ్యగారి విడుదల కొరకు ఆంగ్లోశాసనము చేయుట మంచి దని నాఆభిప్రాయము. ఆనాడు చెన్నపురిలోని ఆంధ్రనామ వలు పట్టుపట్టి గోల్ల మందిరమునందు సభ నొకదానిని సమావేశపరిచిన మన ప్రయత్నముల కెంతయు లాభముచును. ఆసభ, మన రాష్ట్రము కాంగ్రెసు సంఘము తరపున సమావేశపరిచిన, ఆసేకమంది ఆంధ్రము సభ నలంకరించి, మనమి త్తుని విడుదలపట్ల తమ అభిమానము చూపగలరు. కాన ఇందు విషయమున కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శులును, నాశ్వరరావు కుంతులగారును ప్రయత్నములు చేయుదురుగాత. 16-వ తేదీ నాడు ఆంధ్రము సభల సమావేశపరచి, యొకదేశధర్మని స్వాతంత్ర్యమున రక్షించి సా రనెడి కీర్తిని నిలుపుకొందురుగాత.

శత్రువుల దాడి.

లండను, జూలై 10:— ఎయితుకు దక్షిణమున చెవిగ్నీ సే రిప్రాంతము మే ముక్రమించిన స్థానములందరై శత్రువులు తలపడియోడిరి. మేము ఆతూర్పులకు పడతుట నిన్ను నదయును తలపడి 580 మందిని 80 మరఫిరంగులకు నలుకొంటిమి.

జకోస్తావకు సేన.

న్యూఢివల్లు, జూలై 9:— జకోస్తావకులును జనరలు డేటివుకు బోల్లి విమ్మలను నిర్వాహకులు నొనరించి పశ్చిమ మగా నేగుటలో నికో కలపట్టుమున వెద్దబోల్లి విమ్మ సేన కనబడినది. ఆసేనతో ఆస్ట్రేలియా జర్మనీ ఖయమీకూడకుండి రి. యద్దమున శత్రువులొడిరి. వారికి చాలనవ్వును కలిగినది. జనరలు డేటివుకు నికోలపట్టు నాక్రమించి ప్రజలను నిర్వాహకులను చేసెను.

మాస్కోస్థితి.

ఈ నెల 7-వ తేదీని ముట్టికి వాటింపబడినది. బోల్లి విమ్మ నాడుకులను నిర్బంధించిరి. ప్రైమలిటోవిమ్మ సంధిని గద్దపరుడుటకు గాను సాంఘికనాడులలో దౌర్జన్యపియులు కొంటిమిరవకును హత్యచేసినని వారొప్పుకొనిరి. వెట్రోగ్రుకు జకోస్తావలలో విప్లవము లేదని వారు ప్రకటించిరి.

తామర తైలము.

డబ్బి 1-కి 0.6-0. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

రాజారాణి గుర్తగల తామరతైలము పూజనాశకములగు చాల

మంచి మందు
లతో తయారు
చేయబడి ప్ర
ఖ్యాతి గాంచి
నది. ఆ నేక
యేండ్లనుండి

యెన్న తామర నాలుగురూపాయల రాచిన తోడనే పోయిన దని వేలమంది మాకు వ్రాసియున్నారు. కాన తామర తీట వీరుగ కష్ట మొదలగునది గలవారందరు ఈ తైలమును ఒక సారి వాడి చూడ గోరెదము. దీనిని రాచిన మంటయొడదు. చర్మము నలువెక్కిదు, పుంకు పడదు.

ఆమృతాంజనము

తలనొప్పల మాన్పును. వాయువుపోల్ల బావును) పార్శ్వపునొప్పల బారదోలును. పోట్లపోగొట్టును. వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు తయారుచేయుటకు మంచిమందు.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నారు.

విపంచాక్షచిటి చూడినవ మోసము గలుగు.

ఆమృతాంజనము డి పో,

109, ఫోరొగ్గడ్ ఫోర్టు, 93 జహంగీరుబీద్, నార్సిపురేట.

South India

Death For Half A Rupee.

Swimmer's Sad Death

With Hands And Legs Tied Up.

Accused Acquitted.

BANGALORE, July 9.

At the Mysore Chief Court an interesting revision case was disposed of by Sir Leslie Miller. One Dilvar Sab offered to swim in a pond with his hands and feet tied if any one would give him eight annas. A cart driver named Mahomed Sab offered to pay that sum and Dilvar Sab tied his own feet with a rope supplied by the accused got the accused tie his hands together and dropped into water and was drowned. The police charged Mahomed before the Sub-Divisional Magistrate of French Rocks under Section 304 I. P. C. The Magistrate committed the accused to the Sessions and the Sessions Judge observed that if the accused was to be held guilty of murder in the case then every one who assisted in the discovery of North Pole and fitted up expeditions which never returned, must be held guilty of murder and accordingly acquitted the accused. Mr. Justice Paramasiva Iyer on examination of records called on the accused to show cause why he should not be charged under Section 304 A or abetment thereof and put him on his trial. The Chief Judge in the course of a lengthy order considered that it was not necessary to subject the accused to a second trial.

The Government of Mysore have published new rules regarding minor municipal councils laying down qualifications of candidates and voters and regulating the conduct of elections.

Constitutional Reforms and Linguistic Provinces.

[The following paragraphs on division of Provinces on a language basis in the report of the Viceroy and the Secretary of State on Indian Constitutional Reforms will be read by our readers with interest.]

We have also considered a more ambitious development of the same leading idea which was presented to us by the signatories to a joint address of European and Indian gentlemen in Calcutta. They propose that existing Provinces should be sub-divided into a limited number of smaller areas on a linguistic or racial basis, and that for such provincial states there should be constituted state councils and state governments dealing only with such matters as those which in our scheme would be included in the transferred list. The official Government of the province would continue to administer the reserved subjects for the whole provincial area; but inasmuch as responsibility would have been given and would be intended to be developed solely in the state councils, the legislative council of the province would, when the daughter bodies came into being, lose its legislative functions and lapse into the position of a purely advisory body, except that if the provincial executive disregarded its wishes it would have the right of appeal to the Government of India and the Secretary of State. As the state councils developed, more and more functions would be made over to them, as the result of periodical inquiry by a recurrent commission—an idea for which we acknowledge our own indebtedness to the authors of the scheme—until finally the provincial governments disappeared, and the future polity of British India was represented by a series of states enjoying responsible government.

We have considered this scheme with the care which its skilful preparation and authoritative endorsement deserve. But the disadvantages of the scheme, as it seems to us, far outweigh its advantages. The proposals to withdraw from the provincial councils, even as a transitional arrangement, their present opportunities of affecting the action of Government would certainly meet with great opposition and be regarded as retrograde. Moreover, while the state Governments would indeed be real Governments and not merely larger organs of local self-government, it would, we believe, be necessary to circumscribe their powers to an extent on which it will be difficult to insist in practice. Though differences in area might mitigate the effects of dualism, there would actually be in one and the same territory, two Governments and two legislatures, each equipped with a separate service of officers. There would be no means of securing cohesion between the two Governments; and we apprehend that grave divergences of view might occur which there would be no easy means of composing. If it is true that the presence of two elements in one and the same Government presents opportunities for collision, it presents also opportunities for understanding and co-operation. It appears to us that wisdom lies not in equipping each of the different elements with a complete and separate paraphernalia of its own, and trusting to their orbits lying sufficiently apart for collisions to be avoided; but in taking every opportunity of bringing the two elements into contact so as to induce the habits of joint action. However this be there remains one practical reason of paramount force against our proceeding with the scheme. In spite of the evidence which has reached us of the existence in parts of India, of distinct areas or communities which are anxious to secede from the larger administrative units of which they now form part, we feel sure that any general scheme of geographical partition would evoke such strong opposition as would be fatal to the whole plan. Generally speaking, we may describe provincial patriotism as sensitively jealous of its territorial integrity. Divisions of territory which are not made in response to a popular demand are apt to provoke wide and deep-seated dissatisfaction. We are convinced, after taking note of a recent debate in the Indian Legislative Council upon this subject, that we should be very unwise to attempt to unite the sufficiently difficult task of revising the constitution of India with the highly controversial labour of simultaneously revising the political geography of the entire country. Nonetheless, while we discard as impracticable the idea of calling into existence new provincial states as part of our own constructive scheme, we are impressed with the artificial, and often inconvenient character of existing administrative units. We have seen how historical reasons brought them about. We cannot doubt that the business of government would be simplified if administrative units were both smaller and more homogeneous; and when we bear in mind the prospect of the immense burdens of government in India being transferred to comparatively inexperienced hands, such considerations acquire additional weight. It is also a strong argument in favour of linguistic or racial units of government that, by making it possible to conduct the business of legislation in the vernacular, they would contribute to draw into the arena of public affairs men who were not acquainted with English. We believe emphatically that redistributions of provincial areas cannot be imposed upon the people by official action; and that such a process ought in any case to follow and neither to precede nor accompany constitutional reform. But we are bound to indicate our own clear opinion that wherever such redistributions are necessary and can be effected by process of consent the attempt to do so should be made; and therefore we desire that it should be recognised as one of the earliest duties incumbent upon all the reformed provincial Governments to test provincial opinion upon schemes directed to this end. In Orissa and Berar at all events it seems to us that the possibility of instituting sub-provinces need not be excluded from consideration at a very early date.

The Great War.

(c)
(Reuter's Agency)
—:o:—

Great Britain

Mr. Lloyd George.

More Hopeful of Success Than Ever.

LONDON, July 10. Mr. Lloyd George speaking at a dinner at the House of Commons in honour of Doctor Jewett on his return from America said. He was more confident to-day than he had ever been regarding the issue of the war, one reason being the appearance of American troops he saw in France.

A very Useful Suggestion.

By Colonel Repington.

LONDON, July 8. In the "Morning Post" Colonel Repington suggests that the Government of India strengthen as much as necessary should be given control of the Eastern Operations. He would like to see the Dominion Representatives in India since Australasia is deeply interested in the conduct of operations in the east.

Dinner At the King's Palace.

To The Dominion Representatives.

LONDON, July 10. After a visit to the Western front of all Dominion representatives Their Majesties entertained the following to dinner at Buckingham Palace to-night:—Sir Robert Borden, Mr. Massey, Mr. Cook, Mr. Smith, Mr. Meighen, Mr. Capper and the Marquis of Patana. The remainder will dine with Their Majesties on the 12th July.

Indian Indigo Industry.

Professor Armstrong's Views.

Depends on Agricultural Developments.

LONDON, July 8. In a letter to the "Times" Professor H. E. Armstrong says that the indigo dyers of the United Kingdom have had an opportunity of testing natural indigo and are agreed that though it cannot be used for light shades as synthetics, it is even superior to the synthetic material for heavy shades. A considerable quantity of paste is now being offered to users at the price of the synthetic product of the same indigotin content. The recovery of the Indian indigo industry will probably depend far more on agricultural developments than on mere improvements in manufacture. Trustworthy estimates seem to show that, given proper crop-yields, indigo can be made and sold at prices at which competition of the synthetic indigotin need no longer be feared; and if an concerted co-operation, Professor Armstrong firmly believes that we shall be able to recover and hold the natural indigo industry.

Sir Basil Laharri has given twenty-five thousand to establish a Professorship of Aviation at London University.

Corporal Dowling's Case.

German ill-treatment of Irish Prisoners.

LONDON, July 8. Corporal Dowling was driven to the court handcuffed, a soldier, and a sergeant-major with a revolver accompanied them. The Crown Prosecutor said Corporal Dowling joined the army in 1904 and was taken prisoner in August, 1914. The Germans concentrated two thousand Irish prisoners at the end of 1914. The men were well treated. The accused and two confederates endeavoured to secure their fellow prisoners, but the vast majority bowed Cassment out of the camp. Their rations were consequently cut down, and again cut down, and they were shamefully treated when they persisted in their refusal to join the Irish Brigade. One method of persuasion was to march small groups of loyalists to a special office where Corp. Dowling's confederates acted as recruiting officers. When the loyalists resisted the blandishments they were marched up another day. Only fifty-three succumbed to the traitorous influences. The loyalists once attacked and beat Corp. Dowling, who was rescued by sentries. The prosecution called an ex-war prisoner of the Limburg camp, who gave evidence in the Cassment case.

Court-Martial Concluded.

LONDON, July 9. The court-martial of Lance Corporal Dowling is concluded. The accused did not give evidence, but his Counsel addressed the Court. The findings will be promulgated in due course.

Defeating Submarinism.

Success of Convoy System.

LONDON, July 8. In the House of Commons Sir Chichester Money said the results of conveying merchantmen continued to improve. Over a thirty and half million of Allied and Neutral gross tonnage had been convoyed home since June 1917 with losses of one point three one per cent. Homeward food-stuffs lost since January 1918 were only one and three quarter per cent.

The Dutch Convoy.

Britain's Attitude Defined.

LONDON, July 9. In the House of Commons Lord Robert Cecil stated that nothing which had occurred in connection with the Dutch convoy could be regarded as an abandonment of, or modification of the right of search, the vital import-

ance of which the Government fully recognised. The Government agreed, as a special act of courtesy towards Holland, to allow the convey to pass provided the passengers were confined to the Netherlands Government officials and their families and that no enemy goods or mails were carried, conditions to which Holland agreed, and we secured considerably more than could be obtained by the right to search. Holland had been informed that this must not be regarded as a precedent.

New Food Controller.

LONDON, July 9. The Press Bureau states that Mr. Clynes has been appointed Food Controller.

Colonies

LONDON, July 8. MELBOURNE.—The Minister of Customs will allow the importation of Java and China Teas on the basis of fifty per cent of 1916 cargoes. Importation was prohibited eighteen months ago with a view to promoting the consumption of Indian teas.

Russia

The New Provincial Siberian Government.

Its Programme.

LONDON, July 10. A telegram to the "Times" from Tokio dated 4th says.—A correspondent of the "Asahi" Vladivostok says that a New Provisional Government in Siberia has been established at Vladivostok and intends to summon the Constituent Assembly. Its programme includes liberation of Siberia from Bolsheviks, avoidance of foreign intervention, Universal Suffrage, establishment of Provincial Councils and Labour Bureau, distribution of land and continuance of war against the Central Powers.

Allies Protect Consulates.

LONDON, July 1. A telegram from Vladivostok says:—British, Japanese and American landing parties enforced neutrality in the neighbourhood of the Consulates.

Germans and Baku.

LONDON, July 8. A significant report is appearing in the German press of Bolshevik cruelties at Baku which, it is alleged, necessitate German occupation of this rich district.

Count Mirbach's Death.

Revolutionaries' Revolt Signal.

LONDON, July 8. AMSTERDAM.—A telegram from Berlin says:—The murderers of Count Mirbach took shelter in a building occupied by social revolutionaries defended by machine-guns. The impression is growing that the murder was a signal for a big revolt of Social revolutionaries, fighting with whom is occurring in Moscow. Details are lacking.

Counter-Revolution Suppressed.

LONDON, July 8.—3.35 P. M. A wireless Russian official message says a counter-revolutionary rising of the Left Social Revolutionaries in Moscow has been suppressed and several hundreds have been arrested.

Ukrain Government Resigns.

LONDON, July 8.—The Ukrainian Government has resigned.

Jews Ordered to be Expelled.

By Finnish Government.

LONDON, July 10. STOCKHOLM.—According to the Jewish Press Bureau the Finnish Government has ordered the expulsion of Jews before September 30th and has instructed the communities to refuse them food after that. The only exceptions will be a few who fought in the ranks of the White Guards.

Bolsheviks Disarmed.

Forces Of Austrian and German Prisoners Defeated.

LONDON, July 9. VLADIVOSTOK.—The Czechoslovaks under General Dietrichs after disarming the Bolsheviks were moved westward and encountered near Nikolaevsk a large force of Austrian and German prisoners and Bolshevik troops. The battle resulted in heavy enemy defeat with big losses. General Dietrichs occupied Nikolaevsk and disarmed the population.

A State of Siege Proclaimed in Moscow.

Bolsheviks Gain Upper Hand.

LONDON, July 9. BALE.—A telegram from Berlin says a state of siege was proclaimed in Moscow on July 7th. Railwaymen who refused to strike were requested by Socialists on the eve of the revolt to do so. Station telegraphs and post office were recaptured from Socialists by Bolsheviks in the morning and leaders arrested. They include Marie Spiridovna who confessed that Count Mirbach was murdered by terrorist members of the Party in order to provoke the annulment of the Brest-Litovsk treaty. Rumours of revolution in Petrograd and Jaroslavl are denied by the Government.

America

Fight like Heroes.

Pray Like Saints.

American Catholic Clergy's Exhortation to Soldiers.

LONDON, July 10. New York.—The Catholic War Council has issued a call to "Fight and Pray." Signed by American Cardinals. It declares that all American Catholics are enthusiastically working for the prosecution of the war. The Nation will fight like heroes and pray like saints. America will lead the nations to victory. It calls on Catholics to say Angelus thrice daily for the guidance of the nation the welfare of the heroes.

Central Powers

Baron Kuchlmann Resigns.

LONDON, July 9. COPENHAGEN.—The Wolff Bureau reports that the Kaiser has accepted the resignation of Baron Kuchlmann, the German Foreign Secretary. Herr Lohz, the Minister at Christiania, is mentioned as his successor.

Exchange of Prisoners.

LONDON, July 1. The German War Minister, Herr Stein in the Reichstag stated that Germany had accepted conditions whereby exchanged British, French and German war prisoners were not to be re-employed.

General

LONDON, July 9. MADRID.—As a first application of the Espionage Law the Ministry has prohibited the Publication of News of the movements of Merchantmen.

The Island of Guam was swept by a typhoon on 6th July. Loss of life was small but much property was destroyed and crops were devastated.

Naval

Naval Aircraft Activity.

Zeebrugge and Ostend Bombed.

Eight Enemy Machines Felled.

LONDON, July 9. The Admiralty states that aircraft between July 4th and 7th dropped six tons of bombs on Zeebrugge and the docks at Ostend and Bruges and also bombed four destroyers and four torpedo boats near Zeebrugge. Sixteen hostile machines attacked one of our formations but we destroyed three and drove down three. All of ours returned. Seven hostile machines attacked three of our large seaplanes. During the engagement lasting fifty-five minutes, two enemy machines were destroyed.

Seaplanes Attack Submarine.

A British Experience.

LONDON, July 5. The Admiralty states that a British submarine while patrolling off the East coast was attacked on the afternoon of the 5th by five enemy seaplanes with bombs and machinegun fire. The submarine only suffered slight damage and was towed back to harbour by another submarine. One officer and five men were killed.

Western Front

Further Progress and Captures.

Enemy Counter-Attacks Repulsed.

LONDON, July 9.—5.35 P. M. A French communique says:—Between Montardier and the Oise we carried out at 3.50 this morning a local operation west of Authent on a front of two and half miles supported by tanks. We penetrated enemy lines and carried Forts farm and Desloges farm. We advanced over a mile at certain points. Enemy counter-attacks on Desloges farm were repulsed and we maintained all our gains. Hitherto we have counted 450 unwounded prisoners including fourteen officers.

South of the Aisne the artillery duel continued active during the night in the Charigny farm region where we again made progress and took a score of prisoners. There was reciprocal artillery fire west and north of Chateau Thierry especially, at hill 204.

British Aerial Activity.

Railways and Aerodromes Bombed.

Thirteen German Machines Felled.

LONDON, July 9.—10.40 P. M. In to-night's communique F. M. Sir Douglas Haig says:—There is nothing to report. Seven German machines were destroyed and six driven down out of control. Four British are missing. We dropped nineteen tons of bombs principally on railway connections at Roulers, Tournai, and Wavrin and the dumps at Waverton and Bec St. Maur. Practically no flying was possible at night on the 8th July.

The Air Ministry states that aeroplanes on the 8th July successfully bombed an enemy aerodrome. The bombs were observed to burst on sheds and hangars. On the night of the 8th enemy's aerodromes were again attacked with good results. Two hangars are reported to have been set on fire. Trains and searchlights were attacked at low altitude. All the British machines returned safely.

Heavy Minenwerfer Fire.**Effect of British Shell Fire.****Prisoners' Tribute and Testimony.**

LONDON, July 9. Reuter's correspondent at British Headquarters wiring to-day says: The spell of dry weather was broken last night by violent thunderstorms ending in a terrific hailstorm. The only relations the enemy has hitherto attempted for the Australian success at Villers Bretonneux has taken the form of heavy minenwerfer fire. The prisoners captured in this sector paid high tribute to the weight and accuracy of our shellfire in consequence of which they were without ration for two days by which their morale was sensibly lessened. The prisoners also reported that there was considerable confusion in the rear of the line. So difficult was the rationing of the German out-post line in face of our fire, that the enemy was forced to use aeroplanes as supply lorries, a box of bully beef and biscuits being dropped in mistake from a hostile low-flying plane on one of our forward posts. This is the first time that such a practice has been followed on the Western front.

A Semi-Official statement says:—Since June 15th the French in local operations have captured 5400 prisoners including Sixty Officers.

LONDON, July 10.—1.20 P. M.

The British communique says:—We repulsed local attacks eastward of Villers Bretonneux. Enemy guns developed considerable activity from Villers Bretonneux to Apre. We drove off raiders southward of Bucquoy. We slightly advanced our line in the neighbourhood of Meris.

London, July 10.—1.40 A. M.

The French Communique says: South of the Aisne enemy counter-attack against positions we carried in the region of Chavigny Farm failed. We took 530 prisoners in yesterday's morning attack west of Autheuil and captured thirty machine-guns.

Italian Front**Allied Action in Albania.****Many Positions Captured.**

LONDON, July 9.

An Italian communique says:—The Albanian action continues. On the left wing, after artillery preparation in which British monitors effectively participated, infantry from the lower Vojussa carried, after a bitter struggle, the heights between Levani and the Porajj monastery. Meanwhile cavalry attacked the enemy in the rear and destroyed the Semeni bridges at Metall. We captured Fleris also the strongly defended positions of Caf-glava and Coroo, also the heights of Cafadevris at the head of the Tomorica. Prisoners now exceed thirteen hundred.

French Gain Ground.

LONDON, July 9.

A wireless Austrian communique says:—The pressure of enemy forces advancing across the Vojussa continues. There has been fighting southwestward of Berat in connection with which the French gained on the upper Devoli.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

Delhi**Pandit Nekiram Sharma Arrested.**

Released on Bail.

BOMBAY, July 9.

A Delhi message states that Pandit Nekiram Sharma, co-accused with Mr. Asaf Ali for offending against rule 3 of the Defence of India (Consolidation) Rules 1915 voluntarily returned to Delhi from Bombay last night and was arrested this morning and produced before Mr. Currie who was released him on bail of Rs. 2,000 and Rs. 2,000 as personal bond. The case is fixed for the 17th instant.

SIMLA, July 10.

The latest news from Baluchistan is that affairs are quiet and peaceful in that province and that the Marri and Khebrani are busily collecting the first instalment of fines imposed on them for their late misconduct.

Calcutta**The New Calcutta Liberal League****Welcomes Reform Scheme.****Detailed Criticism Reserved.**

CALCUTTA, July 10.

A meeting of the Council of the National Liberal League was held on Tuesday under the presidency of Sir Benode Chandra Mitter, when the following resolution was adopted:—That the National Liberal League welcomes the reform scheme presented by H. E. the Viceroy and the Secretary of State as a genuine effort towards the progressive realisation of responsible government in India. The League however begs to reserve criticism in certain important provisions of the scheme for separate representation to be submitted to the Government by them later on. A copy of the resolution was sent to the Secretary of State and His Excellency the Viceroy over the signature of Sir Benode Mitter.

Sales of War Bonds.

CALCUTTA, July 10.

The sales of war bonds at Government offices upto the 9th July amounted to Rs. 18,68,45,700, and are distributed as follows:—

	Rs.
Bengal	8,94,94,300
Bombay	4,66,12,200
United Provinces	1,38,99,500
Madras	1,20,31,300
Punjab	92,49,400
Burma	53,34,100
Central Provinces	22,94,500
Bihar and Orissa	17,46,000
Assam	2,81,100
Minor Administrations	59,54,000

Burma

RANGOON, July 10.

An earthquake shock was felt in Rangoon at the same time as in Calcutta. No damage was done.

The Burma Resources committee met to-day Mr. Hardiman, I. C. S. controller of Munitions presiding. Recommendations to Government to open out large areas of forest all over the province for the extraction of wood fuel was deemed urgent.

Bombay**Bombay Improvement Trust.****Bombay Corporation's Views Rejected.**

BOMBAY, July 10.

The Bombay Improvement Trust Board yesterday passed the majority report of the Board's Special Committee opposing the demand of the Bombay Municipality to have powers and duties of the Improvement Trust transferred to the municipality. One of the dissentient members Mr. C. V. Mehta, urged that the duties of the Trust should be handed over to the Municipality with certain safeguards and thought that the dissentients had been placed in a rather disadvantageous position.

Sr. Dinshaw Wacha moved an amendment rejecting the conclusions arrived at by the majority of the special committee of the Trust in their draft report based as it was on fallacious issues. The amendment being lost Sir Dinshaw moved another amendment simply recording the report. This was also rejected. Mr. C. V. Mehta then moved an amendment recording the report and stating that the trustees agreed that the work of improving the city fell within the sphere of the Municipality and they also agreed to the representation of the municipality. This was also rejected by a majority. Sir Dinshaw left the meeting at this stage and said there was a conspiracy to shut out the Corporation's views. Mr. Lalubhai Samaldas moved a similar amendment but it failed no better fate. The original motion approving of the report was then passed.

Encouraging Primary Education.

BOMBAY, July 10.

The Government of Bombay have sanctioned in view of the increase of expenditure on primary education incurred by Municipalities that in future the Government grants to municipalities for primary education shall be revised annually and that one half of the actual expenditure incurred during the preceding year will be paid in the succeeding year.

A meeting of the Bombay Legislative Council will be held at Poona on the 29th July next which the Hon'ble Mr. Paranjpye will move a resolution recommending the discontinuance of the exodus of the Bombay Government twice a year and to make arrangements to admit girls in Government high schools in towns not provided with recognised separate girls' schools.

Bombay Provincial Congress**Committee's Meeting.****Special Congress Invited to Bombay.****Reception Committee Formed.**

BOMBAY, July 10.

At a meeting of the Bombay Provincial Congress Committee held this evening under the presidency of Mr. B. G. Tilak resolutions were passed confirming the invitation accorded by the Council of the Bombay Provincial Congress Committee to the All-India Congress Committee for holding the special sessions of the Indian National Congress in Bombay on the second or third week of August next, in consultation with the All-India Congress Committee, for the purpose of considering the reform scheme and expressing the opinion of the Congress thereon. The members of the Provincial Congress Committee and others will form a Reception Committee and 18 gentlemen were appointed provisionally to be Secretaries of the special sessions of the Congress.

The following five gentlemen have been elected additional members of the All India Congress Committee:—The Hon'ble V. J. Patel, Rao Bahadur C. V. Vaidya, Mr. G. B. Deshpande, Mr. Krishpalal, Mr. N. Desai and Mr. R. Jayakar.

Bharat Stree Mahamandali.**Branch Started in Bombay.**

BOMBAY, July 10.

As a result of the visit of Mrs. Sarala Devi Chaudhurini of Lahore, General Secretary of the Bharat Stree Maha Mandal, a branch of the Maha Mandal has been started in Bombay and arrangements are being made for opening a hostel for Indian ladies and a depot for the sale of women's work under the auspices of the Maha Mandal.

Central Provinces

NAGPUR, July 10.

The Central Provinces Congress Committee reconsidered the recommendations as to the President of the special session of the Congress in view of Dr. Subramaniam's declaration that he could not accept it unless Mr. Tilak publicly refused. The Committee recommended Mr. Tilak first and Dr. Subramaniam second for the presidency of the Special Congress.

The Constitutional Reforms.**Press Opinions.**

SIMLA, July 10.

Appended is the brief summary of the views of the Montagu-Chelmsford report in British Press:—The "Times" (Unionist) refers to it as a remarkable document and states that no more important and in their opinion no more able State paper in regard to India has been submitted in our time to the people of this country. It states that as broad and dispassionate an abstract of the statement of the problem cannot fail to bring home the greatness of the responsibilities. A bold scheme of constructive statesmanship requiring a very close study is offered by the report. Its ultimate success or failure will depend on the Indians themselves. The responsibility of those, whom the report calls the politically minded classes will be great. It they respond wholeheartedly to this generous appeal rejecting once and for all the dangerous counsels of impatient visionaries and enter into the trust placed in them shall be justified and India will be carried a long stage forward along the road on which we are pledged to march fast.

The "Daily Telegraph" (Unionist) is critical. It refers to the announcement in the Parliament as a dominating conception, but says the assumptions and corollaries are accepted by comparatively few of those who study the problem of Indian Government. Much stress is laid on religious divergences of which in their opinion insufficient account is taken in the proposals. It emphasises the difference between Indian and self-governing dominions. Doubts are expressed as to whether the proposals will obviate the discord between executive and legislature. It states that if the proposals arouse more attention in India and Parliament and lead to the broadening of the basis of the Indian Government by extending the use of Indians the authors of the scheme, we imagine, will be abundantly satisfied even though the proposals are unlikely to prove acceptable. In conclusion it acknowledges that though they do not agree to the scheme as a whole it is a conscientious attempt to effect wide-reaching reform in the Government of India and possesses the merit of recognising the necessity of preserving the ultimate and decisive authority of the British Government.

The "Daily News" (Radical) refers to the report as marking a landmark in the history and lays great stress on the importance of the report as the pivot of the scheme. It acknowledges that the British statesmanship has faced the great issue fairly and has not been found wanting in courage to see or wisdom to act on its vision.

The "Daily Chronicle" (Radical) refers to the epoch-making character of the report and a hope is expressed that the Government will lose no time in bringing the subject before Parliament and coming to a decision as to the course of action.

The "Daily Express" (Unionist) refers to the sound statesmanship in the report.

The "Manchester Guardian" (Liberal) emphasises the importance of the whole question and states that it cannot be postponed even in war time. The scheme is described as great and courageous, which though it may not satisfy more extreme nationalists is far more democratic than the schemes of the Congress which looks rather to the substitution of Indian for British directorate than the extension of governing powers to the new classes of the community. The proposal is regarded as constituting one of the boldest and far reaching schemes of enfranchisement ever proposed which ought to receive most energetic support from those whose hopes and needs it is designed to meet.

CALCUTTA, July 10.

The "Statesman" says:—The reforms have been propounded mainly in order to satisfy the extremists views. The results of an attempt to pacify the malcontents are precisely what might have been expected. Those who aimed at the impracticable and the impossible remain as before critics of the Government and what is worse suspicious of their good faith. The dissatisfaction is intelligible for those who by endless vociferation persuaded themselves that the millennium was at hand, are naturally disappointed to find that we are still in the year 1918, but the suspicion is altogether inexplicable. Whatever may be thought of the report, and with much of it we have little sympathy no one can read its pages without being impressed with the sincere anxiety of the authors to make a definite advance towards the ideal laid down in the announcement of 20th August 1917.

The "Tribune."

LAHORE, July 10.

In an article on the basis of responsible government the "Tribune" says: The report does not compare the present Indian conditions with those of England, France or America when they began to exercise the functions of Responsible Government. It regrets that Indian political organisations have been caricatured and that Mr. Montagu did not accept the Congress invitation to witness the strength and enthusiasm of the assembly.

The "Punjabee."

The "Punjabee" in a second article says:—That the proposals contain the germs of future progress will be admitted by all, but it cannot at the same time be denied that it should be the object of all such schemes to make the path for progressive reform as smooth and swift as possible. It adds that the country should urge with one voice for a modification of the scheme on the lines which would avoid pitfalls.

European Opinion in Lahore.

The general European opinion in Lahore is that the time had arrived for some advance and that the Chelmsford-Montagu proposals nicely judge the basis on which to proceed. Some however have doubts of the success of the form of government in provinces of a dual character.

The "Observer".

LONDON, July 7.

The "Observer" says: The policy of bold but balanced reform of the Indian Government now revealed is a great project of timely creative statesmanship in true succession to our best achievements in harnessing Empire and Liberty. Its adoption in its main lines would bear high witness that the moral genius and constructive power of the British people are not only unabated but are emerging still greater from the war.

ప్రజాభిప్రాయములు

విలేఖకులకు సూచన

సెల్లూరు సి. బి; అమాయక విద్యార్థి విలాపము; తిగు పతి దొంగ; ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి; ప్రకటించ లేనందునకు చింతించుచున్నాము.

గంజామునందు దోపిడీ.

ఆంధ్రప్రతికా సంపాదకుని సముఖమునకు: అయ్యా, గంజాము జిల్లా కాదు పూడి వద్ద జరిగిన గుంజుల బట్టలు పిక్చరును గుట్టలన కొందరు బీదలు సుమారు రెండువేలరూపాయలు ఖరీదుగలబట్టలను దోచినారు. బట్టలు మాత్రమే దోచినారు. ఇతరవస్తువులు పోలేదు.

అగ్నికుల త్రితీయమహాదససభ.

ఆంధ్రప్రతికా సంపాదకుని సముఖమునకు. అయ్యా, మౌనానుమందు 6-వ తేదీ సాయంకాలము 4 1/2 గంటలకు కర్ర సత్తిరాజుగారి ఆధిపత్యముక్రింద అగ్నికుల త్రితీయ మహాదససభ గా నిఃపబడెను. అందు విద్యనుగురించి ప్రైవేటు భావ్యకాద్యవారును కాద వేంకటరత్నంగారు నువ్వన సింపిరి. పిమ్మట, అనగడద బసవయ్యగారు ప్రస్తావించా గారములు వాని యుపయోగములు, వికమత్యముగురించి యువ్వనసింపిరి. పిమ్మట యాసభవారు తమపిల్లలకు విధిగా విద్య నభ్యసించుటకై ననియు అట్లు చేయనివారు గ్రామ పంచాయతీసంఘమువారికితమ పాత్రులగుదు రనియు తీర్మానించిరి.

నరసాపురము ప్రజాసంఘము.

ఆంధ్రప్రతికా సంపాదకుని సముఖమునకు. అయ్యా, గతనెల 27, 30 తేదీలకు నరసాపురం ప్రజాసంఘమువారు క్రిందికి గ్రామములను చేసిరి. నరసాపురంలో బాతి కల యువయోగముకొరకు ఒక హైస్కూలును స్థాపించవల సిందని సంఘమువారు మద్రాసు గవర్న మెంటువారిని ప్రార్థించుచున్నారు. పైపురి విశ్వవిద్యాలయములో వర్తకము, వ్యవసాయము, పరిశ్రమలు అభివృద్ధినిమిత్రము కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమువారు యేర్పరచినరీతిని, పట్టపర్తికులను పెట్టలనీసదని ఈసంఘమువారు మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమువారిని, గవర్న మెంటువారిని ప్రార్థించుచున్నారు. సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేటుగారు ప్రజాప్రతినిధి సంఘసభలో డాక్టరు ఎస్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారిని ఆగార పతచి నందుకు యాసభవారు వారి యసమ్యుతిని తెలుపుచు, సుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారు, జీవాభివృద్ధినిమిత్రమై చేయు ప్రయత్నములలో తోడ్పడుచున్నారు. నరసాపురం తాలూకాబోర్డునకు ఒకయెన్నిక, అను ద్యాగ సభాధ్యక్షుని యయ్యకలనీసదనియు యిది చిరకాలము క్రిందపై రావలసినదనియు, యాసభవారు దొరతనమువారిని కోరుచున్నారు.

ఆది మాంధ్రులసభ.

ఆంధ్రప్రతికా సంపాదకుని సముఖమునకు. అయ్యా! జూలై 6 వ తేదీ సాయంకాలమున గుంటూరు పంచపాతశాలా భవనమునందు కొండ వేంకటప్పయ్యగారి యాధిపత్యముక్రింద గుంటూరు పుర ఆదిమఆంధ్రుల (పంచమ) సభ జయప్రదముగా జరిగినది. అం దీ క్రింది తీర్మానము గాఢింపబడినది. ప్రభుత్వమువారు దయచేయించిన 1918 వ సం॥ 2 వ. పిబ్రవరితేదీ గల. నెం. 987 య 1 ఎమ్. మిమోరేండమునందు చెప్పబడిన ప్రకారము, గుంటూరు బస్తీ యాదిమయోంధ్రులకు (పంచమలకు) మైవార్తి తెగగా నెంచి వారికి గుంటూరు బస్తీయనినీపలు కాన్సులలో ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యత నిప్పించ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు. ఈ మైతీర్మానము తీర్మానించకమున్న యీ నాటి సభాధ్యక్షతవిదయముగురించి చట్టి కరసింహరావుగా రొకంత ముచ్చటించిరి. అటువైస ఉన్నన లక్ష్మీనారాయణ బారిష్టరు

గారు పంచమల నిర్భక్తకథర్మములవై నువ్వనసింపింపు, వారి కష్టనిర్మూల దొంగటకు మునిసిపల్ సభలో వారితరపున ఒక ప్రతినిధియంపా టవత్వముని దెల్పిరి. అనంతరము మరి కొందరుమాటలాడిరి. మైతీర్మాన మందరిచే నామోదించబడిన వెనుక అగ్రాసవాధిపతిగారు కొంత చర్చించిరి. మైతీర్మాన మును మునిసిపలు సభవారికిని ప్రభుత్వమువారికిని తెలియ చేయుటకు అగ్రాసవాధిపతిగారిని ప్రార్థించుచు వేరొక తీర్మాన ముపాదించబడి ఆమోదించబడినది.

గోదావరి గ్రంథాలయములు.

ఆంధ్రప్రతికా సంపాదకుని సముఖమునకు. అయ్యా గోదావరి గ్రంథాలయ సంఘకార్య నిర్వాహక సభ 7 తేదీని రాజమండ్రిలో జరుగునని సంయుక్త కార్యదర్శుల గు అద్దంకి సత్యనారాయణ కర్కగారు 6 తేదీ ఆంధ్రప్రతిక యందు ప్రకటించియున్నారు. అనగా 7 తేదీ మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు ప్రకటనను చూచియున్నాము. అదిగాక ప్రత్యేకాహ్వానముగూడ వారివద్దనుండి అప్పడే యుండినది. మరు నాడు సంయుక్త కార్యదర్శులగు యాతగిరి లక్ష్మీ వేంకట రమణగారిని తుచిమయమై ప్రస్తావనగా వారికి ఆహ్వానమే రాతేదీని తెలిపియుండిరి. పత్రికయందున్న సభ్యులకు కార్య దర్శిగారు ఆహ్వానములు పంపినయెడల 8 తేదీకైనను వారలకు చేరవు. వారలు రాజమండ్రి వచ్చుటకు ఆధము 2 దినములు పట్టును. ఇంత ఆకర్షణగా తలపెట్టి సభలు జరిపి మ్రొక్కు తీర్పు కొన్నంత మాత్రమున ఏమియు ప్రయోజనము గలదు. సంవత్సర రిపోర్టులో ఇన్నిసభలు జరిపి పి తి మ ని కార్యదర్శులు సభలో సభ్యులకు వినిపించుటకా? ఆంధ్ర మహాదస స్థాపితోప సంఘమువారును, ఆంధ్రజాత గ్రంథాలయసంఘమువారును, ఇటులనే సభ జరుగు రోజునకయినను సభ్యులకు యాహ్వానములు చేరక పోవునటులనే తెలియచే యుచున్నారా? ఇటువంటి కారణము లన్నింటియే మన గోదావరి మండలము ఈ యుద్యమమునందు యంత పీనస్థితిలో నుండుటకు గారణమైనది. 7 తేదీని జరిగినసభ వ్యాయనాత్రా నుసారము జరిగియుండకపోవుటచే అందుచేసియుండిన తీర్మాన ములు రద్దుచేసికొనవలసిన యావత్కృత గలదు. కార్యదర్శులు యికముందు కార్యనిర్వాహక సంఘసభలు జరిపినయెడల అధమ ము సభ జరుగుదినమునకు నాకముదినములకు ముందుగా సభ్యులకు తెలియజేసినయెడల సభ్యులు వచ్చుటకును వారలయందేక ములు తెలియపరచుటకును వీలగును గాన అట్లుచేసి గ్రంథాలయోద్యమాభివృద్ధికి తోడ్పడుదురు గాక!

కాకనాద, మా. సోమయాజులు, జూలై 8

ఆంధ్రప్రతికా సంపాదకుని సముఖమునకు. అయ్యా 2 తేదీ ఆంధ్రప్రతికలో ప్రకటించబడిన మా. సోమయాజులుగారి లేఖను చూచితిని. గ్రంథాలయోద్యమము పట్ల మనమండల సోదరులు చాల బోవాసీక్యము విహించుచు న్నారు. మండల గ్రంథాలయసంఘమునకు మువ్వరు కార్య దర్శులుండినను మనమండలమునందలి గ్రంథాలయ మింకోచ నీయస్థితిలోనుండుట ఆశ్చర్యముగా నున్నది. ఆలేఖలో ఒక టింపబడినటువంటిచర్చ గ్రంథాలయోద్యాభిమాను తెల్లరును గమనించవలసినదై యున్నది రాజోజునందుజరిగిన గ్రంథాలయ సభలో తాలూకాసంఘ కార్యదర్శిత్యమును యేదియో మిమ చెప్పి నిరూపించినయొకరు మండల గ్రంథాలయసంఘ కార్య దర్శిత్యపది స్వీకరించినట్లు సోమయాజులుగారి లేఖలోజదివి యుంటిని. అటువంటివారి నాయునుప్రకటించినయెడల గ్రంథాలయోద్యాభిమాను తెల్లరును పరమానంద భరితులగుదురు. కావున మండల గ్రంథాలయసంఘమునకు ఇచ్చాపూర్వకముగాను నిష్కాప్యముగను నేరచేతుతగినవారిని మాత్రమే కార్యదర్శులుగా నియమించబడినయెడల గాని గ్రంథాలయోద్యమము అభివృద్ధిజేంద నేరదు. మండలగ్రంథాలయ సంఘమువారు యందు నుగురించి ఆలోచించి త్వగలోతగినవారిని నియమించెదరుగాక! ఇంజగము నందికోళ్ల గోపాలరావు.

సెల్లూరులోని ఎస్. కృష్ణస్వామిశెట్టిగారిల్లు మాకు వ్రాయుచున్నాడు. సెల్లూరులోని కన్యాలకు వైద్యశాల యందు జనవరిమాసమునందు చికిత్సకొందిన నూతనరోగులు 984 పాతరోగులు 1782; వారిలో పురుషులు 1782 స్త్రీలు 984. వైద్యశాలను చెన్నపురిలోని కలవలసోదరులు పోషించుచున్నారు.

ఆంధ్రదేశవార్తలు

కృష్ణాజిల్లా కల్యాణపాలెమనందలి వేగినాటి సమాజమును పోషించుచుని తత్సాంఘికలను సాంఘిక లోకము కోరుచున్నారు.

గుంటూరుజిల్లా గుర్గిరాలలోని మిడిల్స్కూలు ప్రారంభోత్సవము 2 వ తేదీని జిల్లాకలెక్టరు వేగిన వి. సి. ఎస్. యాజమాన్యముక్రింద జరిగినది.

ఒకరిల్లువ్రాయుచున్నాడు:—గతఆదివాదనోజున గోదావరిజిల్లా పితాపురమునందలి చిత్రాద గ్రామంబున చెలికాని లచ్చారావుగారు భక్తసమాజము వ్యారాపడిపాను నందల బీదజనులకు అన్నదాన మొసంగి కృతార్థులైరి.

గంజాముజిల్లా టెక్నాలిలోని క్రీడాభివాస గ్రంథాలయసభ 4 తేదీని గ్రంథాలయ భవనము నందు ఊటకూరి వేంకట గోపాలరావు పంతులుగారి ఆధ్యక్షత క్రింద టెక్నాలి పురమున జరుప బడినది.

దెబ్బలశిక్ష:—గతలుభవారమునాడు కొలంబో నగర మందు డి. డె. పెరేరాయు నతని కోడిపుంజును ఒక విద్యార్థి చంపగా నతడు కేసుచేసెను. వీజిప్రెస్సిలుగారు ఆటట్టవానికి పదిదెబ్బలు శిక్షనిధించి ఒక్కొక్క దెబ్బ 2 ల వెల చేయునని పరిచాసిందిరి. కోడిపుంజు వెల రు 20 రూపాయలుగాన 10 దెబ్బలు విధించిరి.

ఉత్తరాగ్రాము జిల్లా కుప్పమునుండి 7-వ తేదీని యొక రిల్లు వ్రాయుచున్నాడు.—మొన్నటి రాత్రి 12 గంటలకు కుప్పం మాలబీధిలో పూండ్లకు నివ్వు ముట్టుకొనినది. అచ్చట కలరాగా యుండుటకల్ల యితర జనులు యెవరున్ను వేరలేదు. కొందరుమాత్రము పోయియుండిరి. అచ్చటివారిలే అగ్నిని నార్పజాలిరి గాని గాలి విశేషముగా వీచుచుండుట చేత కక్తము గాకపోయెను. 38 యిండ్లుమాత్రము కాల్పోయి యుండినవి. జనులకు దేమియు అపాయము కలిగియుండ లేదు. ఒక అడపిల్లకు కలరా తగిలియుండి ఆదిద తల్లి తండ్రులు అగ్నిజ్వాలలకు భయపడి ఆ బిడ్డను యింటిలోనే నిడిది వెట్టి కెల్లిపోయి యున్నందున ఆదిద కాలి మృతియై యుండెనట.

విలేఖకుడొకడిల్లు వ్రాయుచున్నాడు. గోదావరిజిల్లా పెద్దాపురములోని సుత్రము తాలూకా బోర్డువారి పాలనము నందు గలదు. అందు 5, 7 సంవత్సరములనుంచి అండ్లయ భావ నద్యసింపి చీదనిద్యార్థులకు ప్రతిదినము ముమ్మారును భోజన ముచిరముగా పెట్టుచున్నాడు. బాటసారుల కనుదినమును రెండుపూటలను జాలివత విసకుతలేక భోజనము పెట్టుచున్నాడు. ప్రస్తుతము తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు బ్రాహ్మణేశ్వరులగుట చే సుత్రములో భోజన సదుపాయాదు తెల్లంకునో వారికంత గండెలియదనమాట నిశ్చయము. ఇంతకరకు యీ సంవత్సరము చిరముగా సుత్రమునందు భోజనము చేయుటకు సలహాయబడిన విద్యార్థులసంఖ్య 9. అందు బ్రాహ్మణేశ్వరులసంఖ్య 7. క్రమముగా నింత విశేష భేదములేక యుండగలదని ప్రజలభిప్రాయ పడుచున్నారు.

మలయ చందనము

(1251) సెగరోగమునకు కుతారము. మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని తెలియదు. చక్కము లేదు. పిచికారి మున్నగు కఠినవికీర్ణల పనిలేదు. రుచ్యమైన మామలయచందనము ఎలుపు, తెలుపు, పచ్చ అను మూడు విధముల సెగరోగమును మూడు పూటలలో మానును. డబ్బీ 1-కి 2.0-0.0. గంధర్వభార్యసి, రాజమండ్రి.

HOPE FOR SLAUGHTERED INNOCENTS! Write to the Principal, Wood College, Madanapalle, for the College syllabus. Send your School Final or Intermediate Results. If they are promising, in spite of failure, you may get a chance to study for the diplomas and degrees of the National University (Chancellor, Rabindranath Tagore; Pro-Chancellor, Dr. S. Subrahmanian; Vice-Chancellor, Justice T. Sadasiva Iyer.)

కాళయు కి సంవత్సరాది సంచిక

తయారై సిద్ధముగ నున్నది.

సింగళ సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రహ చరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేష విషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు సుహాజనుల పటములును ఇతరములైన, చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడి సిద్ధముగ నున్నది.

కాశీతముల కలవ్రసం జేసి కావలసినన్ని ప్రతులు ముద్రపేసి యుండుటవలన వలయువారు	రెండు 2-0-0
కంటానే ప్రాసెక్టను టుచియు.	" " 0-8-0
ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	" " 0-12-0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, లేదా దినపత్రిక 8 మాసముల చందాదారులకు	" " 1-0-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధాపథము

తామరతైలము	గజ్జికైలము	మోహినీతైలము
డబ్బీ 1-కి 0-6-0	డబ్బీ 1-కి 0-4-0	సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

అపరిమిత రక్తములన జనించు జ్వరములకు కీడిమివంటి వస్తువు. కురుపులన, మచ్చలను, గండములను, తుల్యను, ప్రాంతాపులను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి కీడిమివంటి రక్తకుత్తకారిణి (83)

నవాపధిసారసవరిల్లా గుణ విచ్యుట నిస్సంశయము, నవాపధిసారస వుధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. కీరమునందలి పాదరగదోషములను, మలబద్ధకమును కాత్తెసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును కుద్రపరచును. కీరారోగ్యమును గలుగజేయును. 16 రోజులవర కుండుటకు 4 టెన్సుల బుడ్డిలో ఉంచుటకును.

ప్రాప్తిరు:— పి. డి. సావంత్, 144, ఫననవాడి, నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, FANESWADI, No. 144, No. 2, BOMBAY.

విశేషాపాలిపి వ్రకంస

ఇది కెన్నెలకంటి అస్సారాయ విరచితము.
రెండు 0-4-0 పోస్టేజి అధికము.

ఆంధ్రపత్రిక కాలవిద్యా వ్రకప్రతి.

ఇది ప్రముఖ కట్టబండి రామలింగారెడ్డి గారిచే
ప్రాయజితము. రెండు 0-4-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

అమృతాంజనము డిపో వారి దివ్యోపధములు.

కంకనూర్ణము పండ్లతోమలుకు	0-2
జీర్ణరసాయనము ముత్రము అజీర్ణమునకు	1-4
దంభకులహరి పండ్లపోటుకు	0-8
అజ్ఞానశిఖా ధాతుపుష్టికి	1-0
జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి	0-12
మూలకంఠ తైలము డబ్బీ 1-కి	0-12
తేలుమందు తెలుకాటుకు సీసా 1-కి	0-8
నేత్రాంజనము కంటివ్యాధులకు	0-4
కలరామృతము వాంతిధేదులకు	0-8
గజ్జికైలము గజ్జిచీదలకు డబ్బీ 1-కి	0-4
కానుకర్పూరము సీసా 1-కి	0-8
శేలకు మందు సీసా 1-కి	0-4
తామర తైలము; తామర, శీటకు	0-8
కుచ్చకు తైలము డబ్బీ 1-కి	0-4
గురలిద్రావకము సీసా 2-కి	1-0
కఫహరి కీరగట్టులకు దగ్గుకు	1-4
కఫహరిమార్గం ఉబ్బునములకు డబ్బీ 1-కి	0-8
వాయువుపోట్లకు మందు	1-0

కీడిమివంటి రక్తకుత్తకారిణి

మోహినీతైలము కెల్లెండు పెరుగుకు	0-12
రోమహరి మృత్యుకు ఉడుకుకు	0-8
ఉబ్బునములకు మందు సీసా 1-కి	1-8
కస్తూరిమృతము పెద్దది, మంచిది	80-8
మృత్యుహరి మృతము	1-0
మృత్యుహరి తైలము పుండ్లకు	1-0
విశేషము: కుమ్మరము డబ్బీ 1-కి	0-8
గ్రహణి మృతము డబ్బీ 1-కి	0-8
కీరజీవన మృతము కలనొప్పులకు	0-12
కాలినపుండ్లకు మూస సీసా 1-కి	0-8
కీరకు ద్రావకము సీసా 1-కి	1-0
కుండుమారి మృతము, కుండుమారి వ్యాధులకు	1-0
కుండుమారి మూస సీసా 1-కి	0-8
కుండుమారి తైలము, ముఖకాంతికి	0-8
కుండుమారి తైలము కీరపగుళ్లకు	0-8
కుండుమారి చెదిపోటుకు	0-6
బాలాచి మృతము మలబద్ధమునకు	0-8
బాలాచి మృతము ఎండికలకు	0-8

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు ఆంధ్ర బొంబాయి.

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్స్ డిపో,
మాంటు రోడ్, మదరాసు.

ఇక్కడ తెలుగు భక్తములన్నియు న్యాయమైన
వెలన పొరకును, క్యాటలాగు ఉచితము.
డాక్టరు. ఆచంట-లక్ష్మీవతి, పి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం.
(948-287) మే 1918.

అమృతార్ణవ అవలేహ్యము.

ఈలేహ్యము రక్తమును కుద్దిచేసి వీర్యమును మోచి
చి బలమును కలిగించి యుష్ణశీతమును చేసి చేతి కాలి
మంటల పోగొట్టును. మెదడును చల్ల చేసి కీరమునకు
తేజస్సును కలిగించును. దీర్ఘక్షయ, శేరులు, కలనొప్పి,
రొమ్మునొప్పి మొదలగువానిని తప్పక నివారించును.
219 అర్థపాన డబ్బీ 1-కి రు. 2-0-0.
వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవింద్,
ఆలంకనిగ్రహ కేవలధారము, 157, బ్రాహ్మీ, మదరాసు.

ఆంధ్రోద్యమము.

మొదటి యె దాండ మహాజనసభలయందలి
సన్మాన సంఘాధ్యక్షుల, సభాధ్యక్షుల, యువనా్యస
ములు, వారి చిత్రపటములు, సభా తీర్మానములుగలవు.
రెండు రూ. 1-8-0. పోస్టేజి వేటు.
ఆంధ్రోద్యమ కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టి వీధి,
మదరాసు.

రంగుల చిత్ర పటము

ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0
వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు.

పాళ్ళపు పేంకటాచల

పండితులవారి సిద్ధాపథములు.
లోకామరసహర కస్తూరిమృతము నిప్పుడైనను
వరికింపుడు.

ప్రతి వత్సరమునను లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయించి
బడుచున్నది.

ఇండియావారు ముద్రపే క క; బర్మా, సిల్కెట్,
మలియన్డేట్, గోనా, ఫీజి, విలెండ్, ఈస్ట్రాఫీకా, మున్నగు
ప్రదేశములవారు కూడ సీ సిద్ధాపథమును, ఉపయోగించు
చున్నారు.

మహాభాగము "జీవేముక లోకామరసహర" కస్తూరి
మృతము సీసా మీ యింట సున్నచుడల, మాటికి వైద్యుల
సమయమును, నిరీక్షించి, మొర పెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

కీరము, కీరవాతము, అజీర్ణము, పార్శ్వవాతము,
జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధకము, దగ్గు, గజమునొప్పి,
బలహీనత, అనారోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలుగు వికారము,
చిన్న బిడ్డలకు లగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, నరియు
ననేక రోగములును, ఈ సిద్ధాపథక సేవనచే నాశ్వర్యముగా
పోయి గుణము గలుగును.

వైద్యులలో ననేకవిధముల అనువర్తియూ సుపయోగక
రములగు కస్తూరిక మౌలికలనుండియే యావధములను
తయారు చేయుచుండును.

రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార గురుకులు, ప్రతి సీసానుండి
ఉండెను; చూచి రీ సెకినవలెను.

అనుపానపత్రము, ప్రతిసీసాలో గూడ
యుండును. కీరమృతము సీసా 4 అశానా,
ముత్రము.

6 సీసాల లోకసాది కెప్పింబొంగి
కుపాల ఖర్చుతోచేది రూ 1-8-0
12 సీసాలలోకసాది లోనిన 2-12-0
25 సీసాలలోకసాది లోనిన 3-0-0
సమస్త రోగములకు ముఖ్య అనువర్త్య
దీని సిద్ధాపథములు గొరకును.

వినియోగము:— శ్రీ సీతారాధుప వైద్యశాల, మైసూరు